

SZOLNOK VÁROSI
TEHETSÉGGONDOZÓ
SZAKKOLLÉGIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Szolnok, 2024.szeptember 1.

Tartalomjegyzék

Tartalom

1.	Bevezetés	4
1.1.	Küldetésnyilatkozat, hitvallás, jövőkép	4
1.2.	Az intézmény jogi státusza, legfontosabb adatai	5
1.3.	A köznevelési feladatot ellátó jogi személyiségű szervezeti egységek alapfeladata és szakfeladatrend szerinti besorolása	5
1.4.	A pedagógiai program jogszabályi alapja	6
2.	Helyzetelemzés	6
2.1.	A több telephellyel rendelkező intézmény működésének fő jellemzői	6
2.2.	Humán erőforrás	7
2.3.	Tárgyi erőforrás	7
2.4.	A nevelő-oktató munka helyzete	8
2.5.	Tanulói összetétel	9
2.6.	A tanulók neveltségi szintje	9
2.7.	A kollégium környezetének jellemzői	10
3.	A kollégiumi nevelés kiemelt feladatai, alapértékei, alapelvei, célkitűzései	10
3.1.	Kiemelt feladataink:	10
3.2.	Alapértékeink	11
3.3.	Alapelveink	11
3.4.	Nevelési célkitűzéseink:	12
4.	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	13
5.	A teljes körű egészségneveléssel összefüggő feladatok	14
6.	A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei	16
6.1.	Tehetséggondozás	16
6.2.	Felzárkóztatás	18
6.3.	Pályaválasztás, pályaorientáció, az önálló életkezdést segítő tevékenység elvei	20
7.	A hátrányos helyzetű tanulók számára szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások	23
7.1.	A tevékenység szervezésének alapelvei:	23
7.2.	A hátránykompenzáció szakmai feladatrendszere – segítő foglalkozások	24
8.	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési- és sporttevékenység szervezésének elvei	25

8.1.	A közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei:	25
8.2.	A művelődési- és sporttevékenység szervezésének elvei:	26
9.	A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek.....	26
10.	A kollégium hagyományai és további lehetőségeink	27
10.1.	Ünnepségek, hagyományok:	28
10.2.	Szakkörök, érdeklődési körök	30
10.3.	Házibajnokságok, versenyek	30
10.4.	Szakmai kapcsolatok	30
11.	Az iskolákkal, szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái.....	31
11.1.	Kapcsolattartás, együttműködés a partneriskolákkal	31
11.2.	Kapcsolattartás, együttműködés a szülőkkel.....	32
12.	Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei	33
12.1.	Egészségnevelés elvei	33
12.2.	Környezeti nevelés elvei	37
13.	A pedagógiai tevékenység ellenőrzése, értékelése	38
14.	A kollégium pedagógiai tevékenység szerkezete	40
15.	A kollégiumi csoportfoglalkozás helyi tematikája	41
16.	A Pedagógiai program legitimációja	60
	Mellékletek	62
	I. Intézményi önértékelési szempontok	62
	II. Speciális programjaink.....	76
	II/1. melléklet Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi tevékenység és foglalkozásrendszere	77
	II/2. melléklet Ökoiskola	96
	II/3. melléklet Boldogiskola	99
	II/4. melléklet Hátránykompenzációs tevékenység	101
	II/5. melléklet Egészségfejlesztő Modellprogram EFOP-1.8.0.....	102
	II/6. melléklet Tehetséggondozó Szakkollégium	107

1. Bevezetés

1.1. Küldetésnyilatkozat, hitvallás, jövőkép

Pedagógiai programunk megalkotásakor a Köznevelési Törvény és a vonatkozó rendeletek előírásai mellett támaszkodtunk a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának alapelveire és a partneriskolák pedagógiai programjára, valamint figyelembe vettük a partneri igény- és elégedettségmérésünk tapasztalatait.

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Szolnok város középfokú iskoláiban tanulni vágyó vidéki fiataloknak teremti meg a tanulmányaik folytatásához szükséges feltételeket. Ezek részben elhelyezési, lakhatási feltételek, ideértve az étkeztetést, élelmezést, biztonságos intézményműködtetést, részben pedagógiai, nevelési-oktatási feltételek, beleértve a tehetségfejlesztést, a felzárkóztatást, a tanulásszervezést és a pedagógiai felügyeletet, részben pedig szociális, egészségvédelmi feltételek, ideértve az életmód mintaadó tevékenységet a gyermek- és ifjúságvédelmi, mentálhigiénés feltételeket.

Tagintézményeinkben arra törekszünk, hogy minden kollégistánk humánus légkörben, öntevékenyen és személyre szabottan, a lehető legnagyobb eséllyel készüljön fel a felsőfokú oktatási intézményekbe való bejutásra, a munkaerő piacon való megmérettetésre és az önálló életvitelre.

Hitvallásunk szerint a kollégiumpedagógia a családi-, az iskolai- és a bentlakásos nevelés sajátos jellemzőit tartalmazó, összesítő pedagógia. Intézményünkben a nevelésben egyaránt hangsúlyos szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a tanulók testi-, lelki-, szociális fejlődésének segítése életkori sajátosságaik és egyéni igényeik figyelembevételével. Arra törekszünk, hogy a családból hozott értékeket megőrizzék és fejlesszék. Segítjük a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását, szakmatanulását, jövőjük megalapozását.

A tagintézmények a maguk hagyományrendszerével, foglalkozásaikkal, tevékenységeikkel, a szabadidő megszervezésének változatos módjaival hozzájárulnak a nálunk eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez, természeti, történelmi és kulturális örökségünk megbecsüléséhez. A kollégiumi foglalkozásokkal, a követhető életviteli mintákkal lehetővé tesszük, hogy tanulóink érdeklődésüknek, képességeiknek, pályairányultságuknak, szakmaválasztásuknak megfelelően tanulhassanak és készülhessenek önálló életükre.

A kollégiumi együttélésben, a diákönkormányzati munkában, a foglalkozásokon és tevékenységekben megtapasztalhatják tanulóink a másik ember elfogadásának, segítésének és megbecsülésének fontosságát. Megélhetik az értékek mentén kialakult közösséghez való tartozás biztonságát. Felkészülési lehetőséget adunk a közéleti szereplésre, egyéni és közösségi érdekeik, értékeik és értékrendjük képviselésére.

A kollégiumi foglalkozások helyi tanterve lehetőséget ad a tanulóknak és a tanároknak arra, hogy az iskolai oktatásban kevésbé hangsúlyos ismeretekből adjon olyan válogatást, amely kihat a tanulásra, életvitelre, szabadidőre, és kapcsolódik az iskolai tevékenységekhez. Ez a pedagógiai program az intézmény fő dokumentuma, amely tartalmazza az elfogadott és követendő pedagógiai alapelveket és célkitűzéseket, az elérésük érdekében elvégzendő nevelési-oktatási feladatokat.

1.2. Az intézmény jogi státusza, legfontosabb adatai

Az intézmény neve:	Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium	
Az intézmény rövid neve:	Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium	
Az intézmény székhelye:		
Székhelyintézmény	5000 Szolnok, Baross utca 68.	(180 férőhely)
Az intézmény telephelyei:		
Bán Úti Tagintézmény	Szolnok, Bán utca 9.	(160 férőhely)
Gyermekváros Utcai Tagintézmény	Szolnok, Gyermekváros utca 1.	(200 férőhely)

OM azonosító: 040605

Az intézményt Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata alapította 1996. évben, a 19/1996. (II. 22.) számú határozatával.

Az intézmény fenntartója: Szolnoki Tankerületi Központ

1.3. A köznevelési feladatot ellátó jogi személyiségű szervezeti egységek alapfeladata és szakfeladatrend szerinti besorolása

Köznevelési és egyéb alapfeladat: kollégiumi ellátás

A kollégium alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek a lakóhelyén nincs lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesítésére, illetve akiknek a családja nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket.

Szervezetileg egységes, szakmailag önálló kollégium, amely székhelyintézménnyel és jelenleg a fentiekben felsorolt két tagintézménnyel működik.

A tagintézmények együttműködésének alapelvei:

- egyközpontú szakmai tartalmi koordináció, irányítás
- a tagintézmények szakmailag önállóan alakítják ki tevékenységük hangsúlyos elemeit
- a tagintézmények tanulóinak iskolatípusok szerinti összetétele eltérő, így funkciójukban, feladataikban, tevékenységrendszerükben is eltérnek/eltérhetnek egymástól

- a nevelőmunka elveit, kereteit a tagintézmények összehangolják, közös rendezvényeket szerveznek
- biztosítják az együttműködést

1.4. A pedagógiai program jogszabályi alapja

2011 évi CXC, törvény a nemzeti köznevelésről

2023. évi LII. Törvény a pedagógusok új életpályájáról

401/2023. (VIII.30.) Korm. Rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. Törvény végrehajtásáról

2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.)

229/2012. (VIII.28) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról

277/1997. (XII.22.) Korm. Rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
Szolnoki Tankerületi Központ Intézményfejlesztési terve (2023-2028)

Szolnoki Tankerületi Központ Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve (TEIT)
Intézmény szakmai alapidokumentuma

2. Helyzetelemzés

2.1. A több telephellyel rendelkező intézmény működésének fő jellemzői

Intézményünk Szakmai Alapidokumentumában meghatározottak szerint székhelyen és 2 telephelyen működő, tagintézményi struktúrában tevékenykedik.

A kollégium önálló működési jogkörrel rendelkező, közszolgáltató közintézmény, melynek élén az igazgató áll. A tagintézmények intézményegységként kapcsolódnak a szervezethez, élükön a tagintézmény-igazgatók állnak, akik munkaköri leírásban rögzítetten, szakmailag önállóan; a tagintézmény szakmai működésével, működtetésével összefüggésben részben leadott jog- és hatáskör alapján szervezik a tagintézmények munkáját. Az intézményvezetés

testületi szerve a Vezetői Tanács. Ez a testület hozza a stratégiai döntéseket és hangolja össze a tagintézmények munkáját. A testületet az igazgató vezeti. Az intézményműködés részletes leírását és szabályozását az intézményi SZMSZ, pedagógiai tartalmi munkáját a pedagógiai program alapján végzi.

2.2. Humánerőforrás

Az intézmény megalakulása óta eltelt időben folyamatosan növekszik az egyetemi végzettséggel és a megfelelő kompetenciákkal rendelkező pedagógusok száma. Pedagógusaink egy része az elmúlt időszakban fejezte be egyetemi, vagy további felsőfokú végzettség megszerzésére irányuló tanulmányait, szerzett szakvizsgát. A minőség fejlesztéshez kötődő tréningek, képzések és team-munkák ugyancsak jelentős erőket mozgattak meg. A mentálhigiénés, prevenciós és pedagógiai munkát segítő továbbképzések jelentősen javították tantestületünk pszichológiai, pedagógiai, mérési, módszertani kultúráját.

Az intézmény szakos ellátottsága összességében megfelelő képet mutat, de az egyes kollégiumainkban az érettségi tárgyakból szakos kollégára lenne még szükség. Ezen belül is kevés – a szülők és a diákok igénye alapján - a reálszakosok és a nyelvtanárok száma. A szakképzésben bekövetkezett változások következtében a kollégiumban is megnőtt az igény azon pedagógusok iránt, akik szakmai tárgyakban is jártassak, vagy ilyen szakképesítéssel is rendelkeznek.

A fiatalabb korosztály, a pályakezdők számára nem igazán vonzó a kollégiumi nevelőtanári pálya. A döntően a délutáni, esti órákra eső munkaidő miatt elsősorban a középkorúak, illetve az ötvenesek korosztálya vállalja a sajátos munkarendből fakadó nehézségeket. Jelenleg a nevelőtanárok túlnyomó többségét a negyven és hatvan év közötti pedagógusok alkotják.

A humán erőforrás fejlesztését segítik elő a belföldi tapasztalatcserék, valamint a különböző témájú szakmai konferenciákon, szakmai napokon való részvétel, és ezek szervezése, lebonyolítása intézményünkben.

Az utóbbi évek tapasztalata az eddiginél nagyobb mértékű fluktuáció, a pedagógusok pályaelhagyása és munkahely-változtatási hajlandósága intézményünkben is megfigyelhető, de rendszeresen nagyszámú álláspályázat is érkezik, így a feladatellátás biztosított.

2.3. Tárgyi erőforrás

Az utóbbi években jelentősen előre léptünk a taneszközök, tanulást segítő informatikai berendezések, oktatási segédanyagok beszerzése terén. A Gyermekváros Utcai Tagintézményünkben korszerű internetes könyvtárral, a többi tagintézményünkben szerényen felszerelt könyvtárszobával rendelkezünk. Minden tagintézményünkben internetes hozzáféréssel rendelkező számítástechnika terem áll a tanulók rendelkezésére.

Az eszközök beszerzése különböző pályázatok útján történt a megalakulástól napjainkig. A számítógépek mellett megfelelő számban találhatóak nyomtatók és más technikai, audiovizuális eszközök, amelyek a tanulást, az önképzést, a szakköri munkát és a szabadidő hasznos eltöltését szolgálják.

Tagintézményeink tantermei, tanulószobái és más oktatási tevékenységre, foglalkozásokra rendelkezésre álló helyiségei változatos képet mutatnak. Legjobb a helyzet a Gyermekváros Utcai Tagintézményben, ahol a tanulószobák, szakköri helyiségek, az említett könyvtár és az internet-kapcsolattal rendelkező számítógépterem mellett kondiszoba és zeneszoba is rendelkezésre áll a tanuláshoz, felkészüléshez, kikapcsolódáshoz.

A többi tagintézményben a tanulószobákban, hálósobákban folyamatos sajátérs fejlesztés eredményeként biztosítjuk a tanulási feltételeket. A tanulószobák többségében sikerült a bútorokat kicserélnünk.

Egy tagintézmény rendelkezik sportolásra alkalmas udvarral, egy tagintézmény parkosított zöldterülettel. A partneriskolákkal együttműködve nyílt lehetőségünk eddig azok tornatermeinek használatára. A tagintézmények udvarai felszereléssel nem rendelkeznek, így csak a sportolás, mozgás alapfeltételei biztosítottak.

A lakhatási feltételek javítása – annak ellenére, hogy a megalakulás óta komoly fejlődést értünk el – még mindig a fejlesztési célkitűzések első helyén áll. Jelenlegi helyzetünk szélsőséges minőségi mutatókkal jellemezhető.

Tagintézményeinkben a tanulóink négyágyas szobákban laknak. Egy tagintézményben az épület részleges felújításon esett át egy uniós pályázatnak köszönhetően.

Tornateremmel egyik tagintézményünk sem rendelkezik. Szomszédos iskolák tornatermeit van lehetőségünk bérelni heti néhány órában.

2.4. A nevelő-oktató munka helyzete

A tagintézményekben vegyes, illetve homogén életkorú kollégiumi csoportok működnek. A csoportok a közösség alapegységei, a csoportvezető nevelőtanár tervezi, szervezi, értékeli a csoport tagjainak tevékenységét, az egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozásokat.

A közösségek programjait, az igényeik mentén megvalósuló rendezvényeket a diákönkormányzattal egyeztetve, szorosan együttműködve szervezi, irányítja, a diákönkormányzatot segítő tanár, a csoportvezető tanárok és a tagintézmény-igazgatók támogatásával. Az egyes tagintézmények egyéni arculata, a helyi sajátosságok tetten érhetőek a tevékenységek rendszerében és a mindennapok gyakorlatában is. A diákönkormányzati tevékenység szintén eltérő hagyományokkal rendelkezik, és különböző színvonalon működik. Intézményi nevelésfilozófiáinknak megfelelően fontos a továbbfejlesztése, hiszen az öngazgatás – a felnőtt szerepre való felkészülés mellett – az intézményi munka szervezésének egyik pillérévé is válik. Csak így lehet a közvetett nevelő hatások biztosításával eredményeket elérni.

A kollégiumi csoportba kerülő tanulók neveltségi színvonala, tanulási szokásai, képességei jelentősen eltérnek egymástól. A csoportvezető tanárok felelőssége, hogy segítsék a kollégiumba való beilleszkedést, az új életritmus megtalálását, szeretettel, türelemmel támogassák a csoportok közösséggé válását. Mindennapi munkájuk sokrétű, hiszen a nevelői tevékenység mellett szaktanári feladatokat is végeznek.

Nagy szükség van az egyéni és kiscsoportos foglalkozások rendszerének további kihasználására, önismereti-kommunikációs, konfliktuskezelő foglalkozások működtetésére a tanárok és diákok számára egyaránt.

A tanulmányi munka segítése, a tanulási feltételek megteremtése jól kialakult rendszerben történik, melyek illeszkednek a tanári kompetenciákhoz. A tanulást segítő foglalkozások egyéni és csoportos formában, felzárkóztató- és tehetséggondozó foglalkozások, a tantárgyi előrehaladást segítő szakkörök formájában zajlanak. Ezek a foglalkozások a tanárok szakjainak, felkészültségének, kompetenciájának kihasználásával valósulnak meg.

A szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozásoknak hagyományai vannak intézményünkben, de a rendszeres igényfelmérések alapján gyakran meg is újul a kínálat. Sokszínűség jellemzi e tekintetben is a tagintézményeket, a lehetőségeknek, a tanárok felkészültségének és a tanulók érdeklődésének megfelelően.

A mindennapi nevelőtanári munkában kiemelt helyet foglalnak el:

- a rendszerességre szoktatás, önkiszolgálásra nevelés
- önállóságra nevelés
- a kötelességtudat erősítése
- társakért tenni akarás készségének fejlesztése
- felnőttek értékítéletének megbecsülése, elfogadása
- a mássággal való együttélés elfogadása, annak kezelése
- a személyiség önfejlesztő képességének alakítása
- szocializáció, demokratizmus, öniség

2.5. Tanulói összetétel

Tagintézményeink koedukáltak, tanulóink elhelyezése szintenként elkülönítetten történik, a fiú-lány létszamarány intézményi szinten többnyire 1:2.

A hátránykompenzációt segítjük az Arany János Tehetséggondozó Program működtetésével. Megvalósítói voltunk az EFOP 3.1.10-17 „Lépj egy fokkal feljebb” elnevezésű projektnek, amely a hátrányos helyzetű tanulók sikeres tanulását, személyiségfejlesztését támogatta.

Tanulóink a kollégium által ingyenesen biztosított és igénybe vehető szolgáltatásokat kapnak, melyek hozzájárulnak ahhoz, hogy középiskolás éveiket eredményesen teljesítsék. Kollégistáink tanulmányi átlaga az utóbbi évek során a 4,00 körül mozog.

2.6. A tanulók neveltségi szintje

A kollégiumban a neveltségi szintet az alábbiak szerint értelmezzük: a tanuló adott időpontban mutatott fejlettsége a nevelési célokhoz viszonyítva.

Tanulóink neveltségi szintje nem tér el a városi középiskolásokétól. Az életkori sajátosságait figyelembe véve többségük helyes magatartási normák szerint él.

Kollégiumunkban is vannak beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók, akik az alapvető együttélési és alkalmazkodási kompetenciák nagyfokú hiányával,

alulmotiváltsággal jellemezhetők. Ennek a helyzetnek a javítása, kezelése érdekében a megfelelő pedagógustovábbképzéseket szorgalmazzuk.

2.7. A kollégium környezetének jellemzői

Kollégiumunk Szolnok város közoktatási intézményrendszerének sajátos egysége. A város iskolaszervezetében megtalálható valamennyi középfokú iskolatípus. A város minden középiskolájával kapcsolatban vagyunk, hiszen azok nem csak helyben és a város közvetlen környezetében lakó tanulókat vesznek fel. A vidéki tanulók egy részének lakhatását, tanulási feltételeit biztosítja a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium.

A tanulók kollégiumi elhelyezésénél – lehetőség szerint – figyelembe vesszük iskoláik elhelyezkedését, azoknak a kollégiumból gyalog vagy tömegközlekedéssel való megközelítésének lehetőségeit.

Kollégistáink számára rendelkezésre állnak a város adta kulturális lehetőségek, rendszeresen látogatják a közművelődési intézményeket.

- A Szigligeti Színházzal állandó a kapcsolatunk, diákjaink rendszeresen látogatják az előadásokat. Az Arany János Programban résztvevő tanulóknak bérletet vásárolunk.
- Az Aba-Novák Kulturális Központ rendezvényeire rendszeresen meghívást kapunk.
- Diákjaink rendszeres látogatói a Damjanich János Múzeumnak és a Galériának.
- A kollégiumi könyvtár állományát folyamatosan gyarapítjuk, diákjaink gyakran tanulnak, dolgoznak a Verseghy Könyvtárban is.

Minden nevelőtanár fontos feladatának tartja, hogy csoportjának a művelődési lehetőségeket ajánlja, az alkalmakat szervezze. Szakmai kapcsolatok fűzik intézményünket az Oktatási Hivatal Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központjához, Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálathoz, a Debreceni Egyetem Pedagógiai Pszichológiai Intézetéhez, a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetséghez, a megyében működő kollégiumokhoz.

Ezen együttműködések alapozzák meg a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium szakmai – módszertani – információs bázisként való működését.

3. A kollégiumi nevelés kiemelt feladatai, alapértékei, alapelvei, célkitűzései

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium rendelkezik önálló emblémával, amely az intézmény hivatalos dokumentumain, levelein, kiadványain jelenik meg. Az intézmény Akkreditált Kiváló Tehetségpont, az Oktatási Hivatal Bázisintézménye, Ökoiskola, Boldog Iskola címekkel rendelkezik.

3.1. Kiemelt feladataink:

A társadalmi mobilitás fenntartása: esélyteremtés, hozzáférés biztosítása a jó minőségű tudáshoz, a szociális és kulturális hátrányok leküzdésének segítése.

- az egész életen át tartó tanulás megalapozásának segítése
- a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák erősítése
- a tehetség felismerése és fejlesztése
- a tanulók felzárkózásának segítése

A kollégiumi nevelőmunka során fontos értéknek tartjuk a konstruktív életvezetés magatartási és tevékenységformáinak kialakítását, megszilárdítását.

A nevelés során az erkölcsi, értelmi, esztétikai és testi nevelés rendszerében kimunkálható közösségi és egyéni értékek közvetítésére vállalkozunk.

Tanulóink jellemének fejlesztése során az alapvető emberi jogok, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogainak, egyetemes emberi jogoknak a képviselőjét tartjuk szem előtt.

A demokratikus magatartás kialakítását erősítjük, melyben az egyén és a közösség normái összehangolódnak.

Nevelőmunkánk során kiemelt szerepet kapnak a nemzeti értékek és hagyományok, illetve az európai humanista hagyományok ápolása.

Felelős gondolkodásra nevelünk, amelyben érték a különböző kultúrák iránti nyitottság, mások megbecsülése, az emberiség problémái iránt érzett felelősség.

3.2. Alapértékeink

- az együttélés normáinak betartása
- harmonikus személyiség fejlesztése
- testi – lelki egészség fontosságának elfogadtatása
- a tudás rangjának elismertetése
- képességek szerinti fejlesztés
- pozitív viszony kialakítása az esztétikum befogadására
- a környezetért való felelősségérzet alakítása
- partnerközpontúságra, nyitottságra, korszerűsége törekvés
- európaiság szemléletének kialakítása

3.3. Alapelveink

Nevelési alapelveinket, pedagógiai tevékenységünk ellátásának elveit a stratégiai tervezés jegyében az alábbi szabályozóelemek beépítésével határoztuk meg:

- Ágazati szintű szabályozóelemek: 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és végrehajtási rendeletei, a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja

- Belső, intézményi szabályozóelemek: vezetői program, partneri igény és elégedettség mérések eredményei, a tantestület, a Vezetői Tanács döntései a szakmai fejlesztés irányelveiről

A kollégium céljai elérése érdekében gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet, az alábbiak figyelembevételével:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- a tanulók iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;

- az alapvető erkölcsi normák betartása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevétele;
- a sajátos nevelési igényű tanulóknál az egyéni, speciális szükségletek figyelembe vétele;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- a szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés;
- az oktatási esélyegyenlőség növelése érdekében valamennyi diák számára megadni az egyéni képességeinek kibontakoztatásához szükséges segítséget és lehetőséget;

Nevelő-oktató munkánkat meghatározó NAT kulcskompetenciák:

1. a tanulás kompetenciái
2. a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. digitális kompetenciák
4. a matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. a személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

3.4. Nevelési célkitűzéseink:

Olyan nevelési – oktatási feladatokat ellátó kollégiumot működtetünk:

- ahol tanulóink elsajátítják a társadalmi együttélés normáit, a konstruktív konfliktusmegoldás technikáit és szabályait
- ahol segítjük a korszerű ismeretek megszerzését, melyek birtokában versenyképessé válnak tanulóink a munkaerőpiacon, és felkeltjük igényüket az egész életre szóló tanulás iránt
- ahol tanulóink elsajátítják az önérvényesítés demokratikus technikáit és a másság elfogadásának szabályait
- tanulóink ismerjék a kulturált közösségi együttélés normarendszerét és betartsák annak szabályait
- őrizzük és erősítsük a kollégiumi hagyományokat, építve a tanulók önszerveződő közösségeinek kezdeményezéseire
- az esélykülönbségek mérséklése, a szociális hátránnyal vagy beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátránykompenzációs foglalkoztatása
- a tehetség kibontakozásának segítése az általános és a specifikus tehetséggondozás pedagógiai rendszerei alapján
- tanulóink ismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, a testi higiéné fontosságát és a lelki egészségvédelem jelentőségét. Pozitív egészségmagatartásuk részeként sajátítsák el azokat az ismereteket és probléma megoldási technikákat, melyek erősíthetik a káros szenvedélyek elutasítását

- az intézmény gyermek- és ifjúságvédelmi feladatellátásának fejlesztése, a veszélyeztetett helyzetű tanulók minél korábbi kiszűrése és a veszélyeztetettségéből adódó zavarok korrekciója, együttműködve a családdal, valamint minden – a gyermeki jogok védelmében, a jogorvoslat érvényesítésében – érdekelt személlyel, intézménnyel és szervezettel
- tanulóink ismerjék nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait, az európai kulturális örökséget, valamint az egyetemes emberi kultúra értékeit
- a környezettudatos magatartás kialakítása, tanulóink felkészítése a fenntartható környezettel való harmonikus életvezetésre
- az intézményi minőségfejlesztési tevékenység keretében rendszeresen felülvizsgáljuk a céljaink megvalósítására irányuló pedagógiai tevékenységek eredményességét.

Intézményünkben a pedagógusok törekednek arra, hogy:

- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezzenek,
- képesek legyenek a nevelési folyamat eredményes megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártasak legyenek a különböző pedagógiai eljárások hatékony alkalmazásában,
- egyéniségükkel, megjelenésükkel, felkészültségükkel és életmódjukkal követendő példaként szolgáljanak a kollégisták előtt,
- megfelelő empátiával rendelkezzenek, nevelői eljárásaikban, pedagógiai eljárásaikban, pedagógiai kommunikációjukban a tanulók iránti tiszteletet helyezték előtérbe,
- folyamatosan együttműködjenek a tanulók közösségeivel, a nevelésükben résztvevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel és önkormányzatokkal,
- szakmai tevékenységük során együttműködjenek a kollégiumi nevelőtestület vezetőivel, tagjaival és a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak körével

4. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

A tanulók életrendjének alapelvei:

- A diákok életrendjét a házirend szabályozza, melynek betartása a tanártól következetességet, a tanulótól önfegyelmet igényel.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a kötelező és a választható foglalkozások ütemezésére, szervezésére, a tervszerűsége és a rendszerszemléletre.
- Segítjük a tanulókat az egészséges életmód, életritmus kialakításában az iskolai életrend figyelembevételével.
- Hangsúlyt fektetünk az egyéni és közösségi életrend összehangolására.

Tanítás-tanulás alapelvei:

- Mindenki számára biztosítottak legyenek a megfelelő tanulási körülmények, eszközök.
- Lehetőség szerint biztosított legyen a szükséges tanári segítség.
- A fiatalokat hátrányaik ledolgozásában támogatjuk.
- Támogatjuk a változatos tanítási-, tanulási formákat.

A szabadidő szervezésének elvei:

- Fontosnak tartjuk a szabadidő kulturált eltöltését.
- A szabadidős programok többféle igényt kell, hogy kielégítsenek.
- Törekszünk a megfelelő feltételek megteremtésére (szabadidős programok anyagfeltételeinek biztosítása).
- Támogatjuk a mozgással, sporttal az egészséges életmóddal összefüggő tevékenységeket.

5. A teljes körű egészségneveléssel összefüggő feladatok

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium kiemelt figyelmet fordít az egészséges életmód megismertetésére, elfogadtatására és gyakorlására a kollégiumban lakó 14-22 éves középiskolás diákok körében. Ennek érdekében szervezünk szakköröket, illetve csoportfoglalkozás keretén belül is feldolgozásra kerül a téma a „Testi és lelki egészség”, „A családi életre nevelés” témakörökben a KNOAP iránymutatása szerint.

Az egészség a szervezet belső összhangjának, valamint fizikai és társadalmi környezetével alkotott egységének az egyensúlyi állapota. Ezt az egyensúlyt a kollégiumban élő fiatalok formálásával, a helyes életmód kialakításával próbáljuk elérni. Megismertetjük velük az egészséges táplálkozást, küzdünk a káros szenvedélyek kialakulása ellen, támogatjuk a mozgást, a sportot, és foglalkozunk a családi életre neveléssel. A fiatalok lelki egyensúlyának fenntartását önismeret fejlesztésével erősítjük, támogatjuk.

Az egészségnevelés feladatai:

- ismeretek nyújtása az egészségnevelés területéről
- a tanulók szemléletének formálása az egészséges életmód elsajátítására
- az egészséges életmód kialakítása, az önpusztító életmód (káros szenvedélyek) elutasítása
- a testi – lelki egészség, személyes higiénia kialakítása
- a tanulók reális énképének kialakítása

Kollégiumi tevékenységek:

- pedagógusok továbbképzése
- problémamegoldó Team szervezése: mentálhigiénikus, ifjúságvédelmi felelős, csoportvezető, DÖK-ös pedagógus részvételével
- együttműködés a gyermekvédelmi intézmények, nevelési tanácsadók, rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi-, bűnmegelőzési osztályai munkatársaival

- segítő partnerkapcsolatok: család, tagintézményi szülői szervezetek
- egyéni és csoportfoglalkozáson, önismereti foglalkozáson pozitív énkép kialakítása
- csoportfoglalkozáson, szakkörön, egyéb szervezett formában egészségügyi ismeretek nyújtása
- a káros szenvedélyek megelőzésére drog-alkohol prevenciós program szervezése (meghívott előadó, pályázaton való részvétel).
- az egészséges életmód kialakítására irányuló ismeretek népszerűsítése (életmód napok, vetélkedők)
- személyes és környezeti higiénés szokások kialakítása
- megfelelő ismeret, készség kialakítása az örömteli párkapcsolathoz, családi élethez
- szükség esetén mentálhigiénés szakember és pszichológus segítségének igénybe vétele

A tanulókra vonatkozóan az egészség megőrzése szempontjából elsődleges feladatok:

- egészséges táplálkozás
- szabadidő aktív eltöltése
- mindennapos testmozgás a lehetőségek függvényében
- személyi higiéné
- lelki egyensúly fenntartásának segítése
- egészséges, biztonságos környezet kialakítása
- egészségkárosító magatartásformák, szokások elkerülése
- járványügyi- és élelmiszerbiztonság megteremtése
- a viselkedési és kémiai függőségek, továbbá az iskolai erőszak megelőzése
- az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése
- a balesetmegelőzéssel és elsősorban elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek fejlesztése
- a helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskolaegészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el

Tevékenységek diákokra vonatkozóan:

Passzív befogadásra építve

- hagyományos egészségnevelés – felvilágosítás a viselkedés befolyásolására
- dohányzás ellenes kampányok
- egészséges táplálkozás népszerűsítése

Közvetlenül kapcsolódva a prevencióhoz

- egyéni és csoportfoglalkozáson, önismereti foglalkozáson pozitív énkép kialakítása
- egyéni és csoportfoglalkozáson, szakkörön, egyéb szervezett formában (külső előadó vagy előadás) követendő egészségügyi ismeretek, normák, életmódminták nyújtása
- prevenciós programok szervezése kollégiumonként és/vagy kollégiumok között, (pl.: vetélkedő vagy pályázat)
- egyéni és csoportos foglalkozáson személyes és környezeti higiénés szokások kialakítása, gyakoroltatása, egyéni beszélgetés, meggyőzés, mintaadás.

6. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, önálló életkezdését elősegítő tevékenységek elvei

A fejlesztés, nevelés elvei:

- Megfelelő feltételeket kívánunk teremteni a művelődéshez, az ismeretszerzéshez.
- A fejlesztésben az egyéni, valódi fejlesztési szükségletből indulunk ki (differenciálás).
- Közvetítjük az alapvető hagyományos erkölcsi normákat.
- A kollégiumi tudásközvetítésben (bizonyos részterületein) figyelembe vesszük az iskolai ismeretsajátítást, gyakorlatközpontú tudással kiegészítve, támogatva azt.
- A felkészítő foglalkozások mellett elsősorban nem tananyagközpontú ismereteket kívánunk gyarapítani, hanem a teljesítményképes tudás megszerzését támogatjuk.

6.1. Tehetséggondozás

A folyamat kiindulópontja a tehetség komplex, soktényezős pedagógiai pszichológiai modellje, melynek a gyakorlatban való alkalmazása lehetőséget nyújt a partner középiskolák pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzések követésére is.

A tevékenység célja: a tehetség felismerésére, azonosítására épülő változatos foglalkozási kínálat biztosítása tanulóink számára az általános és a specifikus tehetséggondozás pedagógiai rendszerei alapján.

A tevékenység szervezésének alapelvei:

A tehetség megmutatkozásának, kibontakoztatásának a kollégiumi tevékenységrendszerben lehetőséget kell teremteni, együttműködve a családdal és az iskolával. Lehetőséget adunk minden tanuló sikerélményhez juttatásához, miközben figyelembe vesszük az önkéntességet, az érdeklődést, az aktivitást, az aktivitási igényt.

A tehetséggondozás kiindulópontja a tehetséges tanulók felismerése, majd azonosítása, mely sokirányú információgyűjtést, több tehetség-identifikációs módszer egyidejű alkalmazását kívánja.

A tehetséggondozásban a személyiség teljes fejlesztésére figyelünk, e nélkül nem lehet hatékony a tehetségek gondozása.

A tehetségazonosítás során figyelmet kell fordítani az alulteljesítő tehetséges tanulók csoportjára is, akik szocializációs hátrányaikból, egyes kognitív képességeik vagy személyiségtulajdonságaik deficitjeiből adódóan nem érik el a tőlük elvárható teljesítményt iskolai tanulmányaik során.

A tehetséggondozás komplex pedagógiai tevékenységet jelent, mely magában foglalja a személyiségfejlesztés valamennyi területét, valamint a nevelési-oktatási körülmények tudatos alakítását, fejlesztését.

Megvalósításuk:

A tevékenységet a tanulói érdeklődés, öntevékenység középpontba állításával, a tanulók egyéni fejlődésének és életkori sajátosságainak megfelelő munkaformák és motivációs eszközök kiválasztásával valósítjuk meg.

Intézményünk a differenciálás elve alapján biztosítja az egyéni tanulás lehetőségét azoknak a diákoknak, akik képesek az önálló ismeretszerzésre, mivel annak belső, személyiségfeltételeivel (motiváltság, önkontroll funkciók, érzelmi-akarati tulajdonságok) rendelkeznek.

A tehetségfejlesztés eredményét, hatékonyságát folyamatosan nyomon követjük, közzé tesszük azokat és az értékelés eredményeit visszacsatolva tervezzük meg a szakmai fejlesztést.

A tehetséggondozás szakmai feladatrendszere:

Tehetség-identifikáció:

A tehetségek felismerését, kiválasztását sokirányú információgyűjtés, többféle módszer egyidejű alkalmazása által valósítjuk meg.

Módszerek/tevékenységek

Az átlagon felüli teljesítményt jelző eredményességi mutatók számbavétele: iskolai érdemjegyek, versenyeredmények, tanulói alapkészségek és kompetenciák országos méréseiben nyújtott teljesítménymérések: pszichológiai tesztek szükséges mennyiségű alkalmazása a kognitív képességek (figyelem, emlékezet) vizsgálatára (Arany János Tehetséggondozó Program).

Szubjektív módszerek: interjúk a partner középiskolák pedagógusaival, szülőkkel, nevelőtanári megfigyelések és pedagógiai tapasztalatok összegzése

Általános tehetséggondozás:

Alapja a tanulási kultúra és az ismeretszerzés belső feltételrendszerének – motiváció, igény szint, érdeklődés, attitűdök, személyiségjellemzők – alakítása, fejlesztése.

Módszerek/tevékenységek

- a tanulási szokások megismerése, figyelembevétel, az egyéni és közösségi tanulásszervezési rend kialakításának segítése
- tanulásmódszertan
  - Közvetlen fejlesztés: a hatékony ismeretfeldolgozást, az eredményes tanulást segítő tanulási technikák gyakoroltatása. A tananyagmegértésen, kulcsfogalmak, logikai összefüggések megragadásán alapuló feldolgozás segítése.
  - Közvetett fejlesztés: a hatékony tanulást megalapozó értelmi képességek – figyelem, megértő gondolkodás, emlékezet, szövegértés, problémamegoldó gondolkodás – célzott fejlesztése.
- személyiségfejlesztés
- az eredményes tanulás személyiségfeltételeinek erősítése, a tanulási motiváció, énkép, önértékelés alakítása foglalkozások keretében
- a tanulást segítő eszközök használatának elsajátítása

- könyvtárhasználati ismeretek közvetítése, dokumentumismeret kialakítása: Az ismeretszerzést segítő modern technikai eszközök alkalmazásának gyakorlása könyvtárostánár irányításával. Folyamatosan törekszünk a könyvtári állomány gyarapítására valamint a könyvtári adattárolás, feldolgozás szoftver és hardver igényének biztosítására.

Munkaformák:

egyéni, mikrocsoportos és csoportos foglalkozások

Specifikus tehetséggondozás

E tehetséggondozási forma kiindulópontja a differenciált képességfejlesztés, a tanulók iskolai oktatáshoz – tantárgyakhoz, műveltségi területekhez – kötődő ismereteinek bővítése, és egyéb specifikus képességeik – sport, vizuális és előadóművészetek – kibontakozásának támogatása.

Módszerek/tevékenységek

- tantárgy-specifikus tehetséggondozó foglalkozások biztosítása a nevelőtestület humán erőforrás összetételének függvényében.
- szakkörök, érdeklődési és önképző körök szervezése: a tehetséges tanulók részére képességeiknek megfelelő, alkotó jellegű foglalkozások - rajz, kézművesek köre, önképző kör, író, költő, vers és prózamondó – versenyek, programok
- ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése
- részvétel a város közművelődési intézményei által szervezett programokon
- sportkör
- vetélkedők szervezése
- a kollégiumi könyvtár és Internet –használat biztosítása
- a tehetségfejlesztés intézményen kívüli lehetőségeinek kiaknázása: a tehetséges tanulók irányítása a más szervezetek kereteiben működő programokba – vizuális- és előadó-művészeti, sportkörökben – részvétel pályázatokon, versenyeken, kiállításokon

Munkaformák:

egyéni, mikrocsoportos és csoportos foglalkozások

6.2. Felzárkóztatás

A tevékenység célja: a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése, a lemaradás okainak csökkentése, a tanulók továbbhaladásának támogatása, illetve a középfokú iskolarendszerben maradásuk segítése

A felzárkóztatás elvei:

- a szocializációs és tanulmányi lemaradások pótlásával mérsékelni a tanulók közötti esélykülönbségeket

- a hatékony felzárkóztatáshoz ismerni kell a hátrányok okait, és célszerű egyénre szabott programot kidolgozni

A tevékenység szervezésének alapelvei:

- a kollégiumi nevelőmunka során törekszünk a tanulási kudarc időben történő felismerésére, annak érdekében, hogy a segítségnyújtás növelje a tanulók továbbhaladásának esélyét a választott középiskolában
- a tevékenység kiindulópontja a lemaradás okainak pontos feltárása, tájékozódás a tanuló élethelyzetéről, a kudarc hátterében álló motivációs és pszichés tényezőkről
- a felzárkóztatás folyamata a kollégium, a család és az iskola együttműködésének rendszerében valósul meg, melyben hangsúlyos a rendszeres, kölcsönös információcsere, tájékoztatás
- intézményünk a felzárkóztató tevékenységet az iskolai követelményekhez, teljesítmény helyzetekhez, a tanulók aktuális feladataihoz igazodóan szervezi meg
- reális, teljesíthető követelmények, célok kitűzése a tanulóval egyetértésben
- a tevékenységet egyéni és kiscsoportos munkaformák alkalmazásával valósítjuk meg, mivel így kiaknázhatók a pedagógus-tanuló viszonyban a közvetlen motivációs lehetőségek (érdeklődés, ambíciók növelése, azonnali visszajelzés, sikerélményhez juttatás)
- alapvető a gyakorlatorientált, a tanulók tevékenykedtetésén alapuló, a közvetlen tapasztalatszerzést segítő foglalkozás-szervezés, az ismeretek és kompetenciák fejlesztése
- a felzárkóztatást olyan pedagógiai környezetben végezzük, amelyben a tanulók egyéni eredményeit, sikereit elismerjük, nevelőink rendszeres, egyénre szabott megerősítést nyújtanak
- intézményünk indokolt esetekben – a tanuló, a család és az iskola közös döntését figyelembe véve – segíti a tanulókat az iskolaváltásban, pályakorrekcióban
- amennyiben a tanulási kudarc hátterében a pedagógus szakmai kompetenciáját meghaladó okok feltételezhetők, az intézmény a tanulót a megfelelő speciális szakemberhez, pedagógiai szakszolgálathoz, egészségügyi, gyermekvédelmi vagy más intézményhez irányítja a szülő egyetértésével

A felzárkóztatás szakmai feladatrendszere:

Módszerek/tevékenységek

- tanulási szokások - időbeosztás, strukturálás, tanulási módszerek – feltárásán alapuló egyéni tanulásszervezési segítségnyújtás
- tantárgy-specifikus felzárkóztató foglalkozások biztosítása a nevelőtestület humán erőforrás összetételének függvényében
- egyénhez kötött tanulás segítés
- személyiségfejlesztés: tanulási motiváció, énkép, önértékelés alakítása
- az eredményes tanulás mentálhigiénés feltételeinek biztosítása, mentálhigiénés szakember bevonásával

Munkaformák: egyéni, mikrocsoportos és csoportos foglalkozások.

6.3. Pályaválasztás, pályaorientáció, az önálló életkezdést segítő tevékenység elvei

A pályaválasztás, a pályaorientációs tevékenység, az önálló életkezdés támogatásának elvei:

- a tevékenységek formáját és tartalmát a differenciálás alapján szervezzük
- meg kell adni a szülőknek a szükséges segítséget az ilyen irányú problémáik megoldásában
- a helyes pályaválasztás elősegítésében segítséget adunk a tanulóknak a reális önismeret elsajátításával
- a választott pálya iránti motiváltság, elhivatottság kialakítása a tanulóknak
- az önálló életvitelhez szükséges gyakorlatiasság, felelősség elsajátítása

Pályaválasztás, pályaorientáció

Korunk alkalmazkodóképes tudást követel. A kollégium saját eszközrendszerével, — a helyes önismeret kialakításával, személyre szabott foglalkozással segít a pályaválasztásban, önálló életkezdésre való felkészülésben.

Cél:

- mindenki megtalálja a számára legmegfelelőbb szakmát, továbbtanulási utat (továbbtanulás, szakmai orientáció)
- tudják alkalmazni az önmenedzselési technikákat

Feladat:

- a tanulók felkészítése az önismeret szerepének fontosságára (képességek)
- lehetőség biztosítása a saját képességek felismerésére, kipróbálására
- az értékek és a realitások tudatosítása
- sokszínű, sokirányú tanulmányi önképző, továbbtanulásra felkészítő, önmenedzselő ismereteket bővítő tevékenységek, lehetőségek szervezése

Tevékenységek, pályakép felépítése:

- önismereti foglalkozáson, csoportfoglalkozáson, önmenedzselés megalapozása, fejlesztése egyéni beszélgetés, csoporttréning útján
- külső kapcsolatok bevonása, pl.: FIT, Kereskedelmi és Iparkamara szakmai tevékenysége

Az önálló életkezdést segítő tevékenység elvei

Személyiségfejlesztés elvei

- a tanulók egyéni törődés keretein belül feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógusok segítségére, tanácsaira

- az intézkedésekben, cselekedetekben a gyermekek érdekének érvényesülése úgy, hogy hátrányos megkülönböztetés nem érheti, miközben a többi kollégista érdeke nem sérülhet
- csak értő kommunikáció nevelhet harmonikus személyiséget
- kollégiumunk lakói önismereti foglalkozásokon, csoportfoglalkozásokon megismerhetik személyiségük tulajdonságait, megkereshetik saját helyüket a közösségben

Cél:

- a kollégiumi közösség érdekeinek kialakítása úgy, hogy az egyéni érdekek is megvalósulhassanak
- ismerje és fogadja el önmagát, legyen egészséges önbizalma, önkritikája és kritikája.
- a közösség tagjai között természetes legyen az együttműködés, amely érdekegyeztetésen, egymás elfogadásán, alkalmazkodáson, kompromisszumkészségen, mások tiszteletén alapszik
- olyan személyiségek kerüljenek ki a kollégiumból, akik elfogadják nemzeti értékeinket, őrzik hagyományainkat, megtalálják helyüket az EU-ban
- nyílt, őszinte kommunikációs rendszer kialakítása
- a tanulók iránti felelősség, bizalom, tapintat alkalmazásával, alapvető erkölcsi normák betartásával, az egyéni szükségletek figyelembevételével a személyiség fejlesztése

Feladat:

- értékharmonia kialakítása
- mintaadás az értékes életre
- a tradicionális emberi, a magyar és helyi értékek képviselője, miközben tiszteletben tartjuk mások hagyományait, értékeit
- az értékek átadása az életkori sajátosságok figyelembevételével
- szeretetteljes légkör kialakítása
- kiszámíthatóság, személyre szóló értékelés és minősítés
- az életvitelt befolyásoló, az együttélést biztosító, a házirendben közösen megfogalmazott keretek, normák betartása
- a beilleszkedés segítése (szűkebb és tágabb értelemben)
- a tanulók alkalmazkodó készségének fejlesztése
- bizalmi légkör kialakítása az egyénben és a csoportban
- az önbizalom erősítése, a helyes önértékelés kialakítása (egyénilag és csoportban)
- az egyéni törekvések és a közösségi érdekek összehangolása
- az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakoroltatása (konfliktuskezelés)
- a közösen meghatározott szabályok betartása

Kiemelten fontos feladat, hogy a kollégiumban egy időben zajló kommunikációs folyamatok (diák-diák, diák-tanár, portás-diák, iskola-kollégium stb.) a különböző csoportokon belül és a különböző csoportok között egymást segítők legyenek.

Tevékenysérendszer:

- önismereti foglalkozás szervezése a személyiség, jellem megismerésére, fejlesztésére,
- konfliktuskezelés, önértékelés fejlesztése, alkalmazkodás
- személyes beszélgetés a tanulóval, meggyőzés, megerősítés,
- meghallgatás, bizalomépítés,
- beszélgetés a szülővel, közös álláspontra jutni a tanuló érdekében,
- beszélgetés az osztályfőnökkel (közös álláspontra jutni a tanuló érdekében),
- szükség esetén delegálás a mentálhigiénikushoz, — egyéb szakemberekhez, mindenek fölött a gyermek érdekeit szem előtt tartva
- élethelyzetek megbeszélése, dramatizálása csoportfoglalkozás keretében
- irodalmi alkotásokban, filmekben ábrázolt konfliktusok elemzése önismereti foglalkozáson, csoportfoglalkozáson,
- konfliktusok, válsághelyzetek megoldásainak keresése szerepjátékokkal, szituációs játékokkal csoportfoglalkozáson, önismereti foglalkozáson,
- különböző szituációk elemzése egyéni és/vagy csoportfoglalkozáson.

7. A hátrányos helyzetű tanulók számára szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások

Intézményünk hátránykompenzációs feladatainak ellátását a differenciálás pedagógiai lehetőségeinek alkalmazásával valósítja meg. Alapelvünk, hogy nevelési módszereinket a tanulói szükségletekhez, igényekhez kell igazítanunk, annak érdekében, hogy kialakítsuk az ismeretszerzés belső feltételrendszerét – képességstruktúra, motívumrendszer, a teljesítmény elérésére ösztönző személyiségjellemzők – azoknál a diákoknál, akik szociális vagy képességbeli hátrányokkal élnek. A hátrányos helyzet értelmezésében több szempontot veszünk figyelembe.

Támogatjuk azokat a tanulókat, akik

- a hatályos jogszabály alapján vezetett tanulói nyilvántartás szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek
- beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségeik miatt a képességeiknek megfelelő iskolai teljesítmény elérésében átmenetileg akadályozottak.

A tevékenység célja: a szociális körülményeiből vagy képességbeli eltéréseiből fakadóan hátrányos helyzetű tanulók képesség-kibontakoztató felkészítése, mely magában foglalja az alapkészségek és a tanulási képességek fejlesztésére, valamint az eltérő szocializációból adódó hátrányok csökkentésére irányuló pedagógiai tevékenységeket.

7.1. A tevékenység szervezésének alapelvei:

- A hátránykompenzációs tevékenységet a tanulók egyéni megismerésére építjük, figyelembe véve a család, az iskola és a gyermekvédelmi intézmények jelzéseit, véleményét.
- A tanulók foglalkoztatását a differenciálás elve alapján szervezzük meg, vagyis minden diák számára a neki megfelelő fejlesztést igyekszünk biztosítani a pedagógusi kompetenciákat és a tanulók előzetes tudását figyelembe véve, fejlettebb és gyengébb képességeit, érdeklődését, törekvéseit, erős és gyengébb vonásait (érzelmi-akarati életének sajátosságait).
- A hátrányok mérséklése olyan komplex nevelési tevékenységet jelent, amelyben kiaknázzuk a közösségek együttélésében rejlő szocializációs lehetőségeket, valamint a pedagógus és a tanuló közötti személyes kapcsolatok motivációs, modellnyújtó funkcióit.
- Intézményünkben igyekszünk olyan pedagógiai környezetet teremteni, melyet előítéletmentesség, a másság elfogadása, tiszteletben tartása, társas tolerancia jellemez mind a diákok, mind a nevelők részéről.
- Alapvető a tanulóval való együttműködő viszony kialakítása, érdeklődésének, belső késztetésének felkeltése, sikerélményhez juttatása, a tudás értékének elfogadtatása.
- Intézményünkben az önálló tanulás képességének, az alapkészségek és kompetenciák, valamint a szociális kompetenciák fejlesztésének módszerei gyakorlat orientáltak, a tanulók életkori és egyéni sajátosságaira, aktivitására épülnek.

- Az egyéni törődést nyújtó foglalkozások keretében segítjük a tanulókat közösségi beilleszkedésükben, személyes problémáik, alkalmazkodási nehézségeik leküzdésében, pozitív én- és jövőképük kialakításában a bizalom elve alapján.
- Nevelőink figyelemmel kísérik a tanulók pszichés fejlődését, a lelki zavarok – alkalmazkodási, magatartási, beilleszkedési és más személyiségproblémák – korrekciója érdekében együttműködnek a pszichológussal és a mentálhigiénés szakemberrel, valamint az intézmény, gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógusaival.
- A program megvalósításában közreműködő pedagógusok rendszeresen értékelik a tanulók egyéni fejlődését, a csoportvezetők félévente értékelik a tanulókat.
- Az eredményesség érdekében együttműködések, partnerségi kapcsolatokat építünk ki a szülői házzal, a város középiskolaival, a pedagógiai szakszolgálatokkal, a gyermekvédelmi, egészségügyi intézményekkel és más érintett szervezetekkel, személyekkel.

7.2. A hátránykompenzáció szakmai feladatrendszere – segítő foglalkozások

Önálló tanulást segítő felkészítés, fejlesztés

Szakmai tartalmak/tevékenységek

- tanulási szokások, egyéni tanulásszervezési rend kialakítása,
- a közösségi, illetve kiscsoportos tanulás munkaformáinak megismertetése, gyakoroltatása,
- tanulásmódszertani foglalkozások,
- személyiségfejlesztés: tanulási motiváció, énkép, önértékelés alakítása, jövőkép felvázolása

Szociális kompetenciák fejlesztése

Szakmai tartalmak/tevékenységek

- egyéni és csoportfoglalkozások keretében a normatartó viselkedés, a közösséghez való alkalmazkodás, a konstruktív problémamegoldás, konfliktuskezelés – egyéni és közösségi érdekek felismerésén alapuló érdekvédelem és érdekegyeztetés- fejlesztése
- személyiségfejlesztés: az önismereti érzékenység és igény, önbizalom fejlesztése, önfogadáson alapuló reális, pozitív énkép kialakításának segítése foglalkozások keretében

A továbbhaladás, az önálló életkezdés feltételeinek biztosítása

Szakmai tartalmak/tevékenységek

- pályaaorientáció: a tanulók segítése az egyéni személyiség-feltételeikhez igazodó pályaválasztásra

- az önálló életkezdést segítő ismeretek – munkavállalás jogi ismeretei, álláskeresés folyamata, stratégiái – elsajátíttatása gyakorlatorientált módszerek alkalmazásával
- a továbbtanulni nem szándékozó, a középfokú oktatásban szakmai végzettséget szerző tanulók felkészítése a foglalkozási szerepek betöltésére
- életmód ismeretek közvetítése – a felkészülés segítése a felnőtt életvitelre

Munkaformák:

egyéni, mikrocsoportos és csoportos foglalkozások.

8. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési- és sporttevékenység szervezésének elvei

8.1. A közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei:

- színes, változatos tevékenységszerkezet, programkínálat kezdeményezése
- a szocializációs folyamat segítése,
- a demokratizmus tanulása, részvétel a döntési folyamatban
- a közösségi fórumok és jogosítványok működtetése
- a feladatok végrehajtásában aktivitás, állandó motiváció
- az értékelési technikák funkcionális alkalmazása

Célok:

- a tevékenység során fejlődjön az alkalmazkodás képessége a társakhoz,
- legyenek tekintettel egymás igényeire, a kollégiumi tevékenység szolgálja a kölcsönös segítség, udvarias magatartás kialakítását,
- szolidaritás,
- a kollégiumi csoportokban és szoba-közösségekben vegyék észre egymás problémáit, tudjanak ebben segítő szándékkal részt vállalni, az összetartozás érzése alakuljon ki bennük,
- egymás segítése,
- a kollégiumi közösségek segítsék egymást a mindennapi életben, a tanulásban, a helyes szokások kialakításában, a sportban, a játékban,
- a környezetük védelme, rendszeret fejlesztése,
- a tanulók óvják és védjék a kollégium eszközeit, berendezéseit, ítélik el a rongáló magatartást, próbálják elérni a probléma megelőzését társuk figyelmeztetésével és jó példa mutatóásával,
- egészséges életmód,
- a rendezvények segítsék a helyes szokások, napirend kialakítását, az egészségmegőrző mozgás, sportolás népszerűsítését

8.2. *A művelődési- és sporttevékenység szervezésének elvei:*

- a szabadidős programok szervezése, szakkörök működtetése járuljon hozzá a kulturált életmódra neveléshez
- a sport, zene, színház és mozi látogatás járuljon hozzá a kulturált életmód és igényesség kialakításához
- valamennyi területen a tanulók önállóságára épüljön a közösségi munka, melynek háttérében a nevelőtanár szakmai segítsége áll
- a tevékenységek szervezése során figyelembe vesszük a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait

9. **A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek**

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium diákösszetételének szociális mutatóit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy arányaiban, de számszerűen is sok a hátrányokkal küzdő diák. A hátrányok nem csupán szociális és anyagi területen jelentkeznek, hanem kulturális – műveltségi, illetve földrajzi – lakókörnyezeti formában is. Ezek a hátrányok nevelési-oktatási problémaként jelentkeznek, különösen, ha halmozottak.

Munkánk során a következő **alapelvek** betartására törekszünk:

- a gyermek hátrányos helyzetét lehetőség szerint csökkentjük,
- nyújtunk segítséget a veszélyeztetettség feltárásában esetleg megszüntetésében,
- a felmerülő ifjúságvédelmi problémák megoldása érdekében jó kapcsolatot építünk ki a szülőkkel, osztályfőnökökkel, önkormányzatokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal

Célunk:

- prevenció / egészséges életmód kialakítása /,
- hátrányos és veszélyeztetett tanulók feltárása,
- a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet csökkentése,
- szakemberek bevonása és velük való együttműködés.

Feladatok:

Hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulókkal kapcsolatos feladatok:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók felmérése a csoportvezetők segítségével
- drog és bűnmegelőzési program szervezése szakemberek bevonásával,
- egyéni törődés, személyes kapcsolat a problémás tanulókkal.

Valamennyi gyermek számára (prevenciók tevékenység):

- szemléletformálás a veszélyek előtérbe állításával,
- figyelemfelhívás a veszélyek megelőzésére,
- egyéni törődés, személyes kapcsolattartás a mentálhigiénés problémák kialakulásának megelőzésére.

Tevékenységek:

- a pedagógiai módszerekkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényezők megléte esetén tanuló delegálása szakemberhez,
- osztályfőnökökkel való kapcsolattartás,
- információ áramoltatása,
- szakirodalom tanulmányozása
- külső intézményekkel való kapcsolattartás, (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyermekjóléti Központ, szociális segítők, egyéb személyek, hatóságok)
- nyilvántartás,
- orientációs feladatok,
- szakirodalom gyűjtése, ajánlása,
- továbbképzéseken való részvétel.
- szociális ellátás igénylése az arra rászoruló tanulóknak
- szükség esetén, egyéni esetkezelés a szociális munka módszerével és annak eszköztárával

Munkaformák: egyéni és csoportos foglalkozások keretén belül beszélgetés, előadás, filmvetítés, kortárs előadás, plakátkészítés, vetélkedő

Fő szempont: a bizalomépítés, a motiváltság felébresztése, "képesse tevés"

10. A kollégium hagyományai és további lehetőségeink

A szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kap a hagyományok ápolása, az irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek fejlesztése, nemzeti kultúránkhoz való kötődés erősítése, művészeti- és sportegyesületek megismerése, az azokban való részvétel támogatása.

Alapelvünk, hogy a szabadidős foglalkozásokon meghatározó szerepet kell kapni az egészséges, kulturált életmódra nevelésnek, az önkiszolgáló képességek fejlesztésének, a diákportoknak, a természeti környezet megóvásának.

Hangsúlyos a diákok irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességeinek fejlesztése, a diákérdekképviselet által szervezett programok szerepe.

Lehetőségeinkhez mérten biztosítjuk intézményünkben szabadidő-szervező alkalmazását, hogy tanulóink elsajátítsák a szabadidő eltöltéséhez szükséges ismereteket és kompetenciákat.

A diákönkormányzat által szervezett rendezvények erősítik kollégiumunk közösségét.

A hagyományaink ápolásával az intézményhez való tartozás érzésének elmélyítését kívánjuk elősegíteni. Az egyes tagintézmények kialakították saját ünnepeiket és hagyományaik rendjét. Szokássá vált, hogy meghívják egymás tanulóit saját rendezvényeikre a diákönkormányzatok tanulói közreműködésével. Így nyitottabbá váltak a tagintézmények és egységesebbé a kollégiumi tanári – tanulói közösségek.

10.1. Ünnepek, hagyományok:

- tagintézményi Kollégiumi Diáknapi, Diákönkormányzati napok
- kilencedik évfolyamos tanulók bemutatkozása
- vetélkedők
- ismeretterjesztő előadások
- karácsonyi ünnepek
- farsangi rendezvények
- kiállítások
- Életmód napok
- sportversenyek,
- végzősök búcsúztatása, kollégiumi ballagási ünnepek
- országos és városi rendezvényekhez való kapcsolódás
- megemlékezések (Nemzeti ünnepek)
- gólyatábor
- tanulók jutalmazása

A tevékenység célja:

Aktív pihenés, kulturált kikapcsolódás biztosítása a kollégium lakói számára; biztosítsa, segítse elő a kulturált életmódra nevelést.

Kollégiumunk sajátosságaiból, lehetőségeiből adódó sikeres szabadidős tevékenységek erősítése, fejlesztése, igények szerinti szélesítése.

Mintaadás az aktív pihenésre, kulturált kikapcsolódásra.

A tevékenységi formák szélesítsék a kollégisták érdeklődési körét, aktivitását az élet különböző területein, segítsék elő egészséges életmódra nevelésüket.

További lehetőséget ad a nemzeti hagyományok (ünnepek) és szokások ápolása, hagyományos kulturális rendezvények, vetélkedők szervezése. Lehetőségeink függvényében az egyes programokhoz biztosítjuk a szükséges anyagköltségeket, a hagyományápolásával összefüggő kiadásokat (gólyatábor, vetélkedők, kulturális rendezvények, programok, ünnepek stb...).

Alapelvünk, hogy a kollégiumi együttélésben a tanulók megtapasztalják az egymáshoz való alkalmazkodást, a természeti, történelmi és kulturális örökségek megbecsülését, a szülőföld, a befogadó város szeretetét, a kollégiumi értékek, hagyományörző rendezvények mentén összekovácsolódott közösséghez való tartozás biztonságát.

Cél:

- tanulóink identitástudatának fejlesztése
- nemzeti történelmünk hagyományainak, kulturális örökségünknek tisztelete, ápolása: nemzeti szimbólumainkhoz (zászló, címer, Himnusz, Szózat, ünnepeink) való kötődés erősítése
- a szülőföld, a befogadó környezet szeretete, a lokálpatriotizmus és a patriotizmus fejlesztése

- anyanyelvünk szeretetére, igényes használatára nevelés
- a népi szokások, hagyományok, mesterségek iránti tisztelet felébresztése
- az Európához való kötődés, európai uniós polgár identitásának kialakítása

Feladat:

- nemzeti történelmünk legfontosabb helyszíneinek megismertetése
- választott népi hagyományok felelevenítése lehetőségek szerint
- nemzeti ünnepek, más népek iránti együttérzés erősítése
- az európai és az egyetemes kultúra értékeinek megismertetése

Kollégiumunkban megemlékezéseket tartunk:

Március 15. – tagintézményi szinten

Október 06. – tagintézményi szinten,

Október 23. – tagintézményi szinten,

Február 25. (a kommunista diktatúrák áldozatainak emlékére) – tagintézményi szinten,

Április 16. (a holokauszt áldozatainak emlékére) – tagintézményi szinten emlékezünk meg.

Június 4. Nemzeti összetartozás napja – tagintézményi szinten

Kollégiumunk értékei között jelentős szerepet töltenek be a különböző intézményi programok, rendezvények. Minden tagintézmény évente szervez intézményi szintű programot is egy-két alkalommal. Tartalmuk kötődik a hagyományokhoz, évfordulókhöz, művészetekhez, sporthoz, ill. a szervező közösségek kreativitásához.

Hagyományosan vers- és prózamondó versenyt szervezünk „A magyar kultúra napja” alkalmából. A tagintézményi Életmódnapok keretein belül széleskörű egészségnevelési programot kínálunk tanulóinknak.

A tagintézményi rendezvények palettája is igen színes, a diákönkormányzat tevékenységére, szervezésére épülő rendezvényterv megvalósításával, pl.: Mikulás est, Karácsonyi műsoros est, Farsang, Ballagás, Zenés estek, Sportversenyek stb. színesítik kollégiumaink életét.

Tevékenység:

- aktív részvétel ünnepeinken, megemlékezéseken az ünnepek tiszteletére szervezett vetélkedőkön
- történelmi helyszínek, kiállítások lehetőség szerinti megtekintése
- szakköri foglalkozások
- népszokások felelevenítése kollégiumi rendezvényeken

További fejlesztési irányok:

- művészeti bemutatók

- Tehetségnap
- Tematikus nap
- Diáknap

10.2. Szakkörök, érdeklődési körök

(egyéni érdeklődésre és öntevékenységre épülő foglalkozások)

Alapelv: Kollégiumunk a szabadidős foglalkozások keretein belül speciális ismereteket nyújtó, érdeklődésre épülő szakköri foglalkozásokat szervez, melyeken lehetőséget biztosítunk az alkotó tevékenységre. A tehetséges kollégisták számára alkotások (irodalmi-, képzőművészeti, népművészeti és iparművészeti) készítését, bemutatását, pályázatokon, versenyeken való részvételét segítjük. Támogatjuk a tánc, a zene és egyéb előadó-művészeti, sport produkciók létrehozását és bemutatói lehetőségét, versenyeken, pályázatokon, bajnokságokon való részvételt.

Cél:

A tehetségfejlesztés mellett a diákok nyitottságra, az értékek élményeken alapuló megbecsülésére nevelése.

Érdeklődő diákjaink személyes élményeik során – minél nagyobb számban – találkozhatnak esztétikai értékekkel, átélhetik az alkotás által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat, sikereket.

Formálódják tárgy- és környezetkultúrájuk, egyéni ízlésük öltözködésükben, külső és belső környezetük alakításában.

Tevékenységi formák:

- a tanulói elkötelezettség mértéke szerint irányított és kötetlen tevékenységek
- időkeret felhasználása szerint egyéni és csoportos foglalkozások
- rendszeres részvétel a foglalkozásokon (egyéni, csoportos)
- bemutató foglalkozásokon való aktív részvétel (csoportos)
- pályázatokon, versenyeken való részvétel (egyéni, csoportos)

10.3. Házibajnokságok, versenyek

- tagintézmények közötti sportbajnokságok (fekvenyomó-verseny, focikupa, kosárlabda-torna stb.)
- intézményi szintű vetélkedők, versenyek
- Toldi Tusa – tagintézmények között

10.4. Szakmai kapcsolatok

Cél:

- a horizontális tanulás
- jó gyakorlatok átvétele
- szakmai tapasztalatok megosztása

Tevékenység:

- magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények meghívása, fogadása
- magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények meglátogatása
- szakmai konferencia, műhelymunka
- továbbképzés szervezése, helyszín biztosítása

11. Az iskolákkal, szülőkkel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium legfontosabb külső partnerei pedagógiai munkánk megvalósításában a szülők és a város középfokú oktatási intézményei. A nevelés és a személyiségfejlesztés folyamata akkor lehet hatékony, ha a családdal és az iskolákkal kialakult együttműködések rendszerében, egységes nevelési szemlélet kialakítására törekszünk.

Intézményünk a már kialakult szervezeti hagyományokra építve, a nevelőtestület és a külső partnerek igényeit, kezdeményezéseit is figyelembe véve folyamatosan fejleszti a családdal és az iskolákkal való kapcsolattartást, együttműködést.

11.1. Kapcsolattartás, együttműködés a partneriskolákkal

Intézményünk fontos szakmai feladata a város középfokú oktatási intézményeivel való együttműködés. A kollégista tanulók nevelésének - oktatásának pedagógiai feltételeit intézményünk az iskolákkal való partnerségre építi, annak érdekében, hogy megteremtjük eredményes tanulásuk, továbbhaladásuk, közösségi szocializációjuk feltételeit.

Az együttműködés területei:

- a tanulók elhelyezésének egyeztetése
- az iskolák oktatási-képzési rendjéhez igazodó kollégiumi tanulói életrend, foglalkozási tevékenységszerkezet kölcsönösségen alapuló kialakítása
- a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelő felkészítő - tehetséggondozó, felzárkóztató és hátránykompenzációs – foglalkozások, egyéni törődést nyújtó és szabadidős foglalkozások, ugyancsak kölcsönösségen alapuló szervezése
- az Arany János Tehetséggondozó Program és az Arany János Kollégiumi Program specialitásaiból adódó együttműködés az intézményekkel
- közös szakmai programok, vetélkedők, diákprogramok szervezése
- gyermek- és ifjúságvédelmi ellátási formák koordinációja
- rendszeres tájékozódás a tanulók iskolai továbbhaladásáról, magatartásáról, közösségi helyzetéről

Az együttműködés, kapcsolattartás szervezeti formái

- részvétel az igazgatói értekezleteken
- szakmai konzultáció a partner középiskolák igazgatóival
- szakmai rendezvények, városi diákprogramok szervezése
- nevelőtanárok látogatása az iskolákban,

- a tanulók ügyeiben konzultáció az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal
- részvétel a városi diákok tanácsa munkájában

11.2. Kapcsolattartás, együttműködés a szülőkkel

A nevelés-oktatás eredményességét alapvetően meghatározzák a családi szocializáció sajátosságai, a szülők által a gyermek felé közvetített érték- és normarendszer, a személyiség érzelmi-akarati, erkölcsi szféráinak fejlődését befolyásoló nevelői hatások.

A kollégium alapfeladataiból fakadóan jelentős szocializációs szerepkört tölt be a diákok életében, hiszen az intézmény részben átvállalja a családtól a tanulás támogatása, a mintaadás, a személyes gondoskodástörődés, a védelem és felügyelet funkcióit.

A tanulók felelős, felnőtt életvitelre, továbbtanulásra, életpálya választására való eredményes felkészítését intézményünk a szülőkkel kialakított együttműködés keretében valósítja meg. Célunk az egyéni tanulói utak követése, a tanulmányi és a közösségi munka segítése, hatékony segítségnyújtás a tanulók személyes problémáinak kezelésében, megoldásában.

A kapcsolattartás alapelvei, formái:

- a tanulói, szülői jogok tiszteletben tartása
- a pedagógusok részéről rendszeres, érdemi tájékoztatás nyújtása a tanuló fejlődéséről, közösségi beilleszkedéséről
- a szülőkkel közös megoldások keresése, szükség esetén családlátogatás, a tanulók egyéni problémáinak – tanulási, alkalmazkodási, beilleszkedési nehézségek, veszélyeztetettség – kezelése érdekében
- online felületek használata a kapcsolattartásra
- nyitottság a szülői megkeresések, kezdeményezések iránt
- szülői értekezlet tartása

Az együttműködés, kapcsolattartás szervezeti formái

Szülői Szervezet Választmányának működtetése:

A szülői érdekképviselőket biztosító választmány létrehozásának, működtetésének és jogkörének szabályozó dokumentuma a Szervezeti és Működési Szabályzat.

Szülői értekezletek:

A tagintézményenként a munkatervekben meghatározott gyakorisággal szervezett szülői értekezletek célja a szülők tájékoztatása a kollégium házirendjéről, működési rendjéről, pedagógiai tevékenységéről, a tanulói közösség életrendjét, foglalkoztatását érintő általános kérdésekről, közösségi programokról.

Fogadóórák:

Az intézmény rendszeres fogadóórák keretében nyújt lehetőséget a szülőknek a gyermekeik kollégiumi nevelését, életrendjét, tanulmányi munkáját, személyes sorsát, fejlődését érintő kérdések, problémák megvitatására. A fogadóórák célja a tanulók számára legkedvezőbb megoldásmódok megtalálása, együttműködve a szülővel.

A fogadóórák típusai: igazgatói, igazgatóhelyettesi, tagintézmény-igazgatói, csoportvezető nevelőtanári, gyermekvédelmi felelősi.

Egyéb kapcsolattartási formák:

A kollégium a szülői házzal való partnerségre törekedve, a nevelői felelősség megosztása és a nyitottság jegyében alakította ki a szülőkkel való kapcsolattartás egyéb fórumait, formáit.

- szülők meghívása a kollégiumi diákközösség hagyományos rendezvényeire
- aktuális szervezési és tanulói ügyekben írásos tájékoztatók kiküldése telefonos egyeztetés, kapcsolattartás
- személyes problémákhoz kötődő alkalmankénti találkozások

A szülőkkel, az iskolákkal (az egyéb partnerekkel) való kapcsolattartással összefüggő részletes szabályozásokat az SZMSZ és a Házirend tartalmazza.

Az intézményben megvalósuló programok, illetve rendezvények, melyek szervezője külső partner, de az intézmény diákjait és pedagógusait érintik a partneri együttműködés jegyében.

- külföldi-belföldi vendégek fogadása
- a városi intézmények közérdekű rendezvényei
- konzorciumi (pályázati) programok, rendezvények
- városi rendezvények

A Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség megyei bázisintézményi szerepkörből adódó programjai.

12. Egészségnevelés és környezeti nevelés elvei

12.1. Egészségnevelés elvei

Az egészségnevelés akkor hatékony, ha teljes körű. Ez az alábbiakat jelenti:

- *nem egy területre szűkül le*
- *folyamatos és rendszeres*
- *minden tanulóra érvényes*
- *a teljes tantestület részt vesz benne*
- *bevonunk szülőket, egyéb partnereket.*

Az egészségnevelő tevékenységünk célja, hogy elősegítse, támogassa

- a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének kialakulását,
- az egészséges életvitel folytatását,
- a tanulók reális énképének kialakítását,
- a balesetek megelőzését,
- a káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, drog, játék- és Internet-függőség) megelőzését, az önpusztító életmód, a káros szenvedélyek elutasítását,
- a testi- lelki egészség, személyes higiénia kialakítását,
- egészségfejlesztő csoportok működését.

Alapelvünk, hogy kollégiumunk mindennapjaiba beépüljön az egészséges életmódra nevelés, a pedagógusok és tanulók egészségismeretének bővítése, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítése.

Alapelvünk, hogy az ember magatartását, életmódját szocializációja, társas környezete nagyban befolyásolja. Megfelelő önismerettel rendelkezve fejlődik erkölcsi tudata, ítélőképessége.

A harmonikus kapcsolatok kialakításához kellő empátiával, megfelelő készségekkel, ismeretekkel rendelkező egyén válhat képessé az önálló életkezdesre, lehet mentes a káros szenvedélyektől.

Az egészségnevelés kollégiumi feladatai, tevékenységei:

Egészségnevelés feladata: ismeretek nyújtása az egészségnevelés területéről
a tanulók szemléletének formálása az egészséges életmód elsajátítására

biológiai téren:	testmozgás családi életre nevelés személyi higiéné
mentális téren:	problémamegoldás, konfliktuskezelés balesetmegelőzés elsősegélynyújtás mentálhigiéné
szociális téren:	káros szenvedélyek egészséges és biztonságos környezet kialakítása

A prevenció programok kiválasztásánál beszerezzük az iskola-egészségügyi szolgálat véleményét.

Egészséges táplálkozás

Cél: ismerjék meg a korszerű és egészséges táplálkozási szokásokat

Feladat: egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása

Tevékenység színterei: kollégiumi tematikus csoportfoglalkozás
tagintézményi életmód-programok, rendezvények táplálkozási bemutató és tanácsadás

Testmozgás

Cél: a mozgás megszerettetése, sportolási lehetőségek kihasználása

Feladat: a rendszeres testmozgás egészségmegőrző hatásának népszerűsítése
fizikai és akaratilag tulajdonságok fejlesztése

Tevékenység színterei:

- tornatermi foglalkozások
- konditerem
- sportkörök,

- futókör úszásoktatás
- túrák, kirándulások
- házi bajnokságok
- szabadtéri sportprogramok
- sportdélután

Családi életre nevelés

Cél: harmonikus családi életre, a házastársi és szülői feladatokra, az egészséges és felelősségteljes szexuális magatartásra nevelés.

Feladat: az egyéni és társadalmi szinten elvárt egészséges szexuális magatartás kialakítása.

Felkészítés a házastársi és szülői feladatokra. A családtervezés fontosságának tudatosítása.

Tevékenység színterei:

- kollégiumi csoportfoglalkozás
- önismeret, személyiségfejlesztés
- egyéni törődés, egyéni beszélgetés
- egészségügyi előadás, fórum

Személyi higiéné

Cél: a tanulók ismerjék meg a személyi és környezeti higiénia alapvető követelményeit

Feladat: a személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás.

Tevékenység:

- a rendszeres tisztálkodás feltételeinek biztosítása,
- kollégiumi csoportfoglalkozáson, egyéni elbeszélgetés során a tennivalók megbeszélése,
- közös helyiségek, lakószobák tisztántartása,
- lakószobák takarítása,
- a megfelelő öltözködési szokások kialakítása.

Problémamegoldás

Cél: harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése

Feladat: reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség kialakításának segítése. Konfliktuskezelési technikák megtanítása, pozitív jövőkép kialakításának támogatása

Tevékenységek színterei:

- tematikus kollégiumi csoportfoglalkozás
- egyéni törődés
- ifjúságvédelmi tevékenység
- előadások, tájékoztatók
- önismereti foglalkozás
- szülői értekezlet

Balesetmegelőzés

Cél: a tanulók felkészítése az előforduló veszélyekre, saját maguk és társaik testi épségének védelmére.

Feladat: figyelemfelhívás balesetveszélyes helyzetekre,
közlekedési- és balesetmegelőzési ismeretek nyújtása

Tevékenység:

- előadás, tanácsadás
- oktató film megtekintése és megbeszélése
- balesetvédelmi oktatás
- tűzriadó próbák tartása

Elsősegélynyújtás

Cél: az elsősegélynyújtás jelentőségének hangsúlyozása, az egészségkultúráltság növelése

Feladat: elsősegélynyújtási ismeretek átadása
az elsajátított ismeretek lehetőség szerinti gyakorlása

Tevékenység színterei:

- szakkör, érdeklődési kör
- versenyek, vetélkedők
- előadás, bemutató
- interaktív foglalkozás

Mentálhigiéné

Cél: a lelki egészség megőrzése és fejlesztése valamint a pszichikus ártalmak és betegségek megelőzése

Feladat: a személyiség harmonikus kibontakoztatása
a külvilágtól érkező hátrányos vagy káros hatásokkal szembeni
ellenállás javítása
a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének
elősegítése, indokolt esetben együttműködés az iskola-egészségügyi
szolgálattal

Tevékenység színterei:

- mentálhigiénés konzultáció és tanácsadás
- ismeretközlő és felvilágosító előadások
- egyéni törődés, egyéni beszélgetés
- csoportfoglalkozások (oktatófilm megtekintése, megbeszélése)
- önismereti foglalkozás
- esetmegbeszélések kezdeményezése

Káros szenvedélyek megelőzése

Cél: a prevenció előtérbe helyezése és a személyes példamutatás

Feladat: az egészség megóvására nevelés
a függőséghez vezető motívumok felismertetése
az élvezeti szerek elutasítására nevelés

Tevékenység színterei:

- kollégiumi csoportfoglalkozás (oktatófilmek megtekintése, megbeszélése)
- mentálhigiénés konzultáció és tanácsadás
- ismeretterjesztő előadás és konzultáció
- felvilágosító előadás és bemutató

Egészséges és biztonságos környezet kialakítása

Cél: a környezet és az életmód minőségének összefüggéseire való rávilágítás

Feladat: a globális összefüggések megértése
a létminőség választásához szükséges értékek megmutatása
az adekvát viselkedési normák és formák kialakítása
a természet, az élet, a biológiai sokféleség megismertetése

Tevékenység színterei:

- kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások
- szakkör, érdeklődési kör
- vetélkedők, versenyek
- kollégiumon kívüli programok
- belső pályázat

12.2. Környezeti nevelés elvei

A környezeti nevelés célja a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

Alapelvek

A környezeti nevelés megalapozza a tanítványok:

- környezeti erkölcsét,
- társadalmi-természeti felelősségét,
- értéktudatát, felelősségtudatát,
- ökológiai gondolkodását,
- a környezetesztétika hatékony fejlesztését,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelést,
- együttműködési képességeit.

A fenntarthatóság pedagógiája esélyt teremt a tanulók számára:

- a környezetük természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusainak megértésére, kezelésére,
- a szűkebb környezetük megismerésére, az értékek felismerésére, a hagyományok ápolására,
- a környezetért felelős aktív kiscsoportok és nagyobb közösségek kialakítására,
- tájékozott, tevékeny állampolgárrá válásra,
- a környezettudatos magatartás és életvitel gyakorlására,
- az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztésére,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak megismerésére,

- az egészség és a környezet összefüggéseinek megértésére,
- a vízzel és a villannyal való takarékoskodásra, a szemét mennyiségének csökkentésére, a kollégium tisztaságának fenntartására.

A környezeti nevelés megvalósítása új tanítási-tanulási stratégiák kialakítását teszi lehetővé, mely figyelembe veszi a rendszerszemléletű megközelítést és a tanulók egyéniségét.

13. A pedagógiai tevékenység ellenőrzése, értékelése

Az ellenőrzés - értékelés a pedagógiai-nevelési folyamat szerves része. Célja, hogy különböző módszerekkel, eszközökkel meggyőződjünk a célok teljesülésének, a követelmények elérésének szintjéről, végső soron a nevelőmunka színvonaláról.

A munkatervben minden tanévben belső ellenőrzési terv készül az előző év tapasztalatai alapján.

Az ellenőrzés - értékelés egyedi rendszerét a tagintézmények önállóan alakítják ki úgy, hogy ebben kapjanak felelősségteljes szerepet a tanulók a nevelőtanárok támogatásával.

Az ellenőrzés - értékelés szinterei:

- tanulói teljesítmények alakulása
- a csoportok, tagintézmények fejlődése
- a kollégium eredményei
- a pedagógus munkájának eredményessége
- a nevelőtestület munkájának fejlődése

Az ellenőrzést - értékelést végzők:

- igazgató
- általános igazgatóhelyettes
- pedagógiai igazgatóhelyettes
- tagintézmény-igazgatók
- munkaközösség - vezetők
- csoportvezető tanárok

A nevelési hatásrendszer ellenőrzésének - értékelésének intézményi rendszere:

A tanuló közösségekre és a nevelőtestületi munka minőségére vonatkozóan:

- a kollégiumi tevékenységrendszer kiterjedtsége és tartalma
- az intézményi diákönkormányzat tevékenysége

Az értékelés rendszeressége: félévi és éves nevelőtestületi értekezlet

Az értékelés aktuális témáját, rendszerességét az éves munkatervekben határozzuk meg az előző év értékelése alapján.

A személyiség neveltségi szintjére vonatkozóan:

- a tanulási motiváció változása
- a viselkedési kultúra változása
- erkölcsi tulajdonságok, beállítódás változása

- értékorientáció
- életmódvizsgálat
- a tanuló egyéni vállalásainak értékelése
- a csoportvállalások félévenként értékelése
- az éves projektterv tagintézményekre vonatkozó értékelése

A pedagógus munkájára vonatkozóan:

- a csoportvezetői tevékenység
- ügyeleti tevékenység
- szakkörök - érdeklődési körök vezetése
- a szaktanári feladatok végzése (tanulást segítő, tehetséggondozó foglalkozások)
- egyéni törődés
- rendezvények szervezése
- kapcsolat a külső és belső szakemberekkel
- szakmai elvárásoknak való megfelelés
- kommunikáció, együttműködés a munkatársakkal
- munkavégzés intenzitása, megbízhatósága
- dokumentumok vezetésének minősége
- határidők betartása
- motiváció, elkötelezettség, etikus magatartás
- egyéb szempont

Az ellenőrzés - értékelés folyamatos. A pedagógusok munkájának minősítése a szempontok komplex érvényesítése alapján történik évente.

Az ellenőrzés - értékelés módszerei - eszközei:

- foglalkozások látogatása, értékelése
- csoport - teljesítmények elemzése
- megfigyelés
- egyéni és csoportos beszélgetés
- rendezvények, programok ellenőrzése, értékelése
- dokumentumelemzés

14. A kollégium pedagógiai tevékenység szerkezete

	Tartalom	Foglalkozás	Típusa	Tanulók kötelező óraszama óra/hét
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137/B. § (2) a)*	felkészítő foglalkozás	tanulószobai foglalkozás (TSZ), felzárkóztató foglalkozás (FZ), tehetséggondozó foglalkozás (TG) speciális ismereteket adó foglalkozás** (SPI)	egyéni és csoportos	13 óra/hét
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137/B. § (2) b)	kollégiumi közösségi fejlesztés és a közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozások (tematikus és nevelési)	csoportfoglalkozás (CSF)	csoportos	1 óra/hét
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137/B. § (2) c)*	szabadidős foglalkozás	szakkör, érdeklődési kör, verseny házibajnokság diáknap sport-foglalkozás kulturális programok hagyományápoló rendezvények művészeti foglalkozások diákönkormányzati foglalkozás	egyéni és csoportos	1 óra/hét
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137/B. § (2) d)	tanulókkal való egyéni törődés, gondoskodás	egyéni problémák megbeszélése, egyéni törődés (ET) , mentálhigiénés foglalkozás pszichológiai megsegítés prevenciók foglalkozás	egyéni	egyéni igény alapján
2011. évi CXCV. törvény 28. § (3)	folyamatos pedagógiai felügyelet	pedagógiai tevékenység ellátása a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók számára, pedagógiai felügyelet (PF)	csoportos	-
20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 137/B. § (2) e)	a kollégiumi élet szervezésével összefüggő foglalkozás	napirend szerinti tevékenységek ellátása, kollégiumi élet szervezése (KSZ)	csoportos	-

*A felkészítő és szabadidős foglalkozások látogatása alól, a tanuló felmentést kaphat.

** Az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő diákok számára megtartott foglalkozások. (NAT 2020 AJTP kerettanterv szerint)

Az elméleti típusú foglalkozások időtartama 30-60 perc

15. A kollégiumi csoportfoglalkozás helyi tematikája

TÉMAKÖR	1–8. évfolyam	9. 9.AJTP 9./Kny. 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
Tematikus csoportfoglalkozás összesen	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra
Nevelési csoportfoglalkozás (Szabadon tervezhető órakeret)	15 óra	15 óra	15 óra	11 óra	11 óra	11 óra
Éves óraszám	37 óra	37 óra	37 óra	33 óra	33 óra	33 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező tanulócsoporthoz vezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a tanulócsoporthoz vezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó követelmények a szakképzésben résztvevő diákok kollégiumi foglalkozásainak alapját jelentik, amelyek ezekben a képzésekben résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumoknak szakmai ajánlást jelentenek.

A csoportfoglalkozások keretprogramterve nevelési területenként (A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja alapján):

1. A tanulás tanítása

A kollégium a foglalkozások és a tevékenységek során támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be választott iskolájukat.

Nagy jelentősége van az egyénre szabott tanulási módszerek elsajátításának, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakítása nagymértékben hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje meg – és előbb pedagógus segítségével, majd önállóan alkalmazza – a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokhoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudja szervezni idejét, tevékenységeit.
- Alakuljon ki megfelelő szövegértő olvasás, sajátítsa el az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Sajátítsa el és legyen képes alkalmazni a hatékony tanulási technikákat.
- A tanuló – pedagógus segítségével – legyen képes a számára legalkalmasabb módszereket kiválasztani.
- Tudjon szelektálni a megszerzett ismeretek, információk között.
- Alkalmazza a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket, használja a könyvtárat, és a feladatai megoldásához megfelelően tudja kiválasztani a szükséges
- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett ismereteket.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
Időkeret (óra)	4	3	2	2	2	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
<ul style="list-style-type: none"> - különböző tanulási technikák és módszerek alkalmazása - a megszerzett és elsajátított ismeretek értelmezése, rendezése - a könyvtárhasználat rendje és módszerei 	<p>Ismertessük az általánosan elfogadott tanulási módszereket, különös tekintettel a közösségben történő tanulásra.</p> <p>Ismertessük az alapvető tanulási stílusokat, azok sajátosságait, az egyes stílusoknak leginkább megfelelő, hatékony tanulási módokat. Gyakoroltassuk az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat.</p> <p>A gyakorlatban sajátítsa el a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, tartalmi elemek szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Elemezzék, értelmezzék, rendszerezék a megszerzett ismereteket. Könyvtárlátogatással segítsük elő, hogy megfelelő módon és hatékonyan tudja használni a könyvtár nyújtotta ismeretszerzési lehetőségeket.</p> <p>Készítsük fel a diákokat a tudatos, tanulást segítő internethasználatra. Kérjük számon a megszerzett ismereteket és vessük össze az alkalmazott tanulási technika kiválasztásával, megfelelőségével.</p>					

2. Az erkölcsi nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Lássa be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe - felelősség- és kötelességtudat - a munka megbecsülése - mértéktartás, együttérzés, segítőkészség 	<p>Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt. Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.</p> <p>Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban. Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.</p> <p>Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét.</p> <p>Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.</p>					

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit
- Ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8	9.	10.	1 1 .	1 2 .	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- közösséghez tartozás, hazaszeretet - nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai - a hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene - nemzetünk kapcsolódása Európához	Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez. Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát. Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét.					

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.
- Lássa be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	2	2	2	1	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a demokratikus jogállam felépítése - a felelős állampolgári magatartás jelentősége - a demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása - cselekvő állampolgári magatartás és törvényisztelet 	<p>Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.</p> <p>Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvényisztelet jelentőségét.</p> <p>A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát.</p> <p>Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.</p>					

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássá be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - az önismeret és társas kapcsolati kultúra - az empátia és mások elfogadása - a tudás és tapasztalat jelentősége - társas kommunikáció 	<p>Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit.</p> <p>A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását.</p> <p>Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatokat, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait.</p> <p>Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.</p> <p>Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.</p>					

6. A családi életre nevelés

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	2	2	3	3
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- a család szerepe, jelentősége az egyén életében - együttműködés és felelősségvállalás a családban - szexuális kultúra - családtervezés - konfliktusok a családban	Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a hagyományos családi közösségben. Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.					

7. Testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életritmus és életvitel kialakítása, tudatosítása meghatározó jelentőségű a fiatalok számára.

A tanulók a kollégiumban olyan ismereteket, gyakorlati képességeket sajátíthatnak el, olyan szokásokat tanulhatnak meg, amelyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzésében.

A kollégium sportélete nagymértékben hozzájárulhat az egészséges életmód kialakításához és fejlesztéséhez.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- egészséges életmód és életvitel - a sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében - prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit. Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén. Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában.					

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzete iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt. Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	1	1
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás - önkéntes feladatvállalás másokért - összetartás és együttérzés	Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni. A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk. Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.					

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának.

A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Válgon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét.
- Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgék erkölcsi alapulvévé a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Programterv

Évfolyam	1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	2	2
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a természet és az emberi környezet egymásra hatása - természeti erőforrásaink védelme - ipari termelés és a környezet védelme - 'gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	Ismertessük, és lehetőségeink szerint mutassuk be a környezetre káros anyagokat és tevékenységeket. Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. A gyakorlatban szervezzünk természeti környezetet védő tevékenységeket, akciókat. Mutassuk be az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatóságát.					

	<p>A tanulók adjanak számot az iskolában tanultak felhasználásával arról, hogy miként tudnának segíteni környezetük megóvásában.</p> <p>Ismertessük a környezetkímélő életmód előnyeit úgy egyéni, mint a közösségre gyakorolt hatása alapján.</p>
--	--

10. Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzon megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	2	2	2	2	2	2
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
- tevékenységek és szakmák jellemzői	<p>Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.</p> <p>Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.</p> <p>Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.</p> <p>Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.</p>					
- különféle életpályák bemutatása						
- a munka világa és jellemzői						
- továbbtanulási lehetőségek						

	Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.
--	--

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Programterv

Évfolyam	1-8	9.	10.	11.	12.	13–14.
Időkeret (óra)	2	2	2	2	3	3
Témák	Tartalmak, tevékenységek					
- a gazdaság működésének alapjai	A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak. Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.). Mutassuk be a munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások összefüggéseit. Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat. Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.					
- a családi gazdálkodás						
- munka, fogyasztás és gazdálkodás						
- pénzkezelési technikái						
- vállalkozás és kockázat						

12. Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, mérlegelő beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Alakuljon ki a mérlegelő gondolkodás a médiatartalmak megválasztásához.
- Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.
- Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.
- Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.
- Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Programterv

<i>Évfolyam</i>	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
<i>Időkeret (óra)</i>	1	1	1	1	1	1
<i>Témák</i>	<i>Tartalmak, tevékenységek</i>					
<ul style="list-style-type: none"> - a média társadalmi szerepe - a reklám és a fogyasztás összefüggése - a médiatartalmak és a valóság összefüggése - az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség - a számítógép, az internetfüggőség veszélyei 	<p>Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.</p> <p>Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.</p> <p>Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.</p> <p>Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.</p> <p>Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével.</p> <p>Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.</p> <p>Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.</p>					

Tematikus csoportfoglalkozások javasolt témakörei évfolyamonként

1. A tanulás tanítása		
5-8. évfolyam (4)	9. évfolyam (3)	10. évfolyam (2)
<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók tanulási stratégiáinak, stílusainak, szokásainak feltárása 2. A tanulási technikák fejlesztése 3. Könyvtárhasználat 4. IKT eszközök használata a tanulás támogatásához 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók tanulási stratégiáinak, stílusainak, szokásainak feltárása 2. A tanulási technikák fejlesztése 3. Könyvtárhasználat - ismeretszerzés a könyvtárban 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulási technikák fejlesztése 2. Tanulási technikák, módszerek gyakoroltatása
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (2)	13-14. évfolyam (1)
<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulási technikák fejlesztése 2. Megszerzett ismeretek rendszerezése, szelektálása. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulási technikák fejlesztése – írásbeli érettségire való felkészülés 2. A tanulási technikák fejlesztése – szóbeli érettségire való felkészülés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. IKT eszközök használata az információszerzésben

2. Az erkölcsi nevelés		
5-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Erkölcsi felelősség - gyakorlati példák 2. Felelősség és kötelességtudat az emberi kapcsolatokban 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az ember, mint erkölcsi lény 2. Erkölcsi értékek az emberi kapcsolatokban 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az erkölcsi felelősség 2. A lelkiismeret szabadsága és az erkölcsi felelősség az egyéni döntésekben
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (1)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Erkölcsi választások irodalmi, történelmi példákon keresztül 2. Erkölcsi érzék fejlesztése 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Morális helytállás – egyéni döntések 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzetek

3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés		
5-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
<ol style="list-style-type: none"> 1. „Gyökereim”- lakóhely bemutatása 2. Szolnok - városismeret, kultúrtörténet, nevezetességek 	<ol style="list-style-type: none"> 3. „Gyökereim”- lakóhely bemutatása 1. Szolnok - városismeret, kultúrtörténet, nevezetességek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai 2. Nemzeti szimbólumaink

11. évfolyam (2)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (1)
1. Világhírű magyar művészek, tudósok arcképcsarnoka 2. Helyi művészek munkásságának a megismerése, látogatás a Művészetepre	1. Európához és az Erópai Unióhoz való tartozásunk jelentősége, történeti alapjai	1. Hazánkban élő nemzetiségek kulturális értékei, hagyományai

4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

5-8. évfolyam (1)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. Állampolgárság, alapvető állampolgári jogok	1. Állampolgárság, alapvető állampolgári jogok 2. Demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása – kollégiumi diákönkormányzat működése	1. A kormány és a törvényhozás felépítése, feladatai szerepe 2. Cselekvő állampolgári magatartás: jogok és kötelességek
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (2)
1. A törvényhozás-, igazságszolgáltatás- és végrehajtás működése és szerepe. Parlament, kormány, bíróság működése. 2. Felelős állampolgári magatartás. Az egyén és a közösség együttműködése.	1. A választási rendszerek felépítése és sajátosságai. Választójoggyakorlásának és a választhatóságnak a feltételei.	1. A mai magyar közigazgatási rendszer. Önkormányzatok, kormányhivatalok, országgyűlés felépítése. 2. Pártok szerepe felépítése és céljai.

5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

1-8. évfolyam (1)	9. évfolyam (1)	10. évfolyam (1)
1. Önismereti játékok.	1. Kulturált társas kapcsolatok, egyéni és közösségi élet szabályai	1. A csoport személyiségformáló hatása. Csoportban betöltött helyünk típusai.
11. évfolyam (1)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (1)
1. Konfliktusok, konfliktuskezelési technikák.	1. Kommunikáció fogalma, rendszere, típusai. Társalgási formák.	1. A személyiség folyamatos fejlődése. Hol tartok?

6. A családi életre nevelés		
1-8. évfolyam (1)	9. évfolyam (1)	10. évfolyam (2)
1. A család szerepe, jelentősége.	1. A család szerepe, jelentősége, feladatmegosztás.	1. Férfi és női szerepek a családban. A hagyományos és a mai szerepek. 2. Idős családtagok szerepe a családban. Idősek támogatása, felelősségvállalás.
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (3)	13-14. évfolyam (3)
1. Felelősségteljes párkapcsolat. Párkapcsolat fontossága a boldogsághoz vezető úton. 2. Helyes szexuális kultúra jellemzői és jelentősége.	1. Elköteleződés a társadalom alapja (vitatéma) 2. Családtervezés. Milyen felnőtt életet képzelek el? 3. Családi konfliktusok. Konfliktuskezelés.	1. Konstruktív éltvezetés, családi életmód lehetséges hibái. 2. Családábrázolás a művészetekben. 3. Családtípusok. Mozaikcsaládok, egyszülős családok, állami gondozás, nevelőszülők.

7. Testi és lelki egészségre nevelés		
1-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. A személyi higiénia, helyes testápolási szokások. 2. Egészséges életmód, korszerű táplálkozás.	1. Életmód hatása a személyiségre. Napirend fontossága. 2. A mozgás hatás a lelki egyensúlyra és fiziológiai hatásai.	1. Érzelem- és feszültségszabályozás módszerei. 2. Az egyéni felelősség és döntés jelentősége a káros szenvedélyek megelőzésében.
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (2)	13-14. évfolyam (2)
1. A rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolata. 2. Mozogjunk együtt!	1. Káros szenvedélyek. Azok elutasítására való készség erősítése. 2. A virtuális világ és annak hatása az egyénre.	1. Korszerű és egészséges konyhatechnológiai eljárások megismerése, bemutatása. 2. Alternatív tevékenységek a szabadidő hasznos eltöltésére.

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség		
1-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. Az együttműködés, egymásra figyelés képessége.	1. Az együttműködés, egymásra figyelés képessége. Szociális érzékenység.	1. Fogyatékkal való élet, megsegítésük lehetőségei. Érzékenyítés. 2. Önkéntes munka jelentősége, lehetőségek

2. Hátrányos helyzet fogalma, társadalmi felelősségvállalás.	2. Hátrányos helyzet fogalma, társadalmi felelősségvállalás.	
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (1)
1. Segítő magatartás hatása a személyiségre 2. Bekapcsolódás önkéntes munkába.	1. Másokért érzett szolidaritás, társadalmi felelősségvállalás.	1. Bekapcsolódás tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munkába.

9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

1-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. Környezettudatosság a kollégiumban. 2. Körülöttünk lévő természeti környezet megismerése, megóvásának felelőssége.	1. Magatartási formák, tevékenységek a fenntarthatóság érdekében. 2. Környezet- és természetvédelem.	1. Ember és természet egymásra hatása, egészséges együttélése. 2. Környezetre káros tevékenységek, környezetszennyezés formái.
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (2)	13-14. évfolyam (2)
1. Környezettudatos döntések mindennapjainkban. 2. Magyarország Nemzeti Parkjai	1. Környezetszennyezés formái, hatása az egészségünkre 2. Az emberi civilizáció hatása a környezet alakulására, globális problémák.	1. Ipari termelés és a környezet védelme. 2. „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”

10. Pályaorientáció

1-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. Mi leszek, ha nagy leszek? 2. Továbbtanulási lehetőségek	1. Önismeret, személyiségjellemzők és a pályaválasztás kapcsolata. 2. Életpályatervezés, folyamatos tanulás jelentősége.	1. Szakmák jellemzői. 2. Szülői életpályák bemutatása.
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (2)	13-14. évfolyam (2)
1. Karriertervezés. 2. Munkavállalói szerepek.	1. Továbbtanulási lehetőségek. 2. Pályaválasztási dokumentumok használata.	1. Munkaerőpiaci ismeretek. 2. Álláskeresési technikák. Állásinterjú.

11. Gazdasági és pénzügyi nevelés		
1-8. évfolyam (2)	9. évfolyam (2)	10. évfolyam (2)
1. A zsebpénz. 2. Pénzkezelés technikái.	1. Zsebpénz és a tudatos vásárlás. 2. Családi gazdálkodás. Bevételek, kiadások.	1. Banki műveletek. Pénzforgalom, pénzhelyettesítő eszközök. 2. A gazdaság működésének alapjai.
11. évfolyam (2)	12. évfolyam (3)	13-14. évfolyam (3)
1. Jövedelem, fogyasztás és gazdálkodás. 2. Hitelek, befektetések, öngondoskodás.	1. Munkavállalási lehetőségek. 2. Vállalkozás és kockázat. 3. Vállalkozások működése.	1. Családi gazdálkodás különféle családszerkezetekben. 2. Helytelen gazdálkodás következményei. 3. Mikro és makrogazdaság.

12. Médiatudatosságra nevelés		
1-8. évfolyam (1)	9. évfolyam (1)	10. évfolyam (1)
1. A médiatartalmak és a valóság.	1. A reklám és a fogyasztás összefüggései	1. Az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség.
11. évfolyam (1)	12. évfolyam (1)	13-14. évfolyam (1)
1. Számítógép és internet- és játékfüggőség veszélyei.	1. A média társadalmi szerepe. hagyományos és elektronikus médiák.	1. Adatbiztonság, jogtudatosság, felelősség.

16. A Pedagógiai program legitimációja

Véleményezte: Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium nevelőtestülete
Kollégiumi Szék

A Pedagógiai program hatálya:

A Pedagógiai program a jóváhagyást követő tanév első napjától lép életbe.

A Pedagógiai program alapján a tagintézmények éves munkatervet készítenek az intézmény éves munkaterve alapján, amely tartalmazza:

- a tagintézmény nevelőmunkájának céljait
- a tagintézmény nevelőmunkájának sajátos feladatrendszerét
- a tagintézményi tevékenységrendszert
- a tagintézményi rendezvényeket
- a tagintézményi ellenőrzési tervet
- tagintézményi éves tanulói foglalkozási tervet (kötelező és szabadon választható foglalkozások)

A Pedagógiai Program módosítása történhet:

- jogszabályi változások következtében a fenntartó, illetve az igazgató kezdeményezésére
- az intézmény nevelőtestületének kezdeményezése alapján
- tagintézményi kezdeményezés alapján
- szakmai munkaközösségek módosító indítványára
- Kollégiumi Szék, Szülői Szervezet Választmánya, DÖK kezdeményezésére

A Pedagógiai Program módosítása, jóváhagyásának módja:

A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A jóváhagyás előtt az igazgató a szakmai munkaközösségek és a Kollégiumi Szék véleményét kikéri.

A Pedagógiai program megvalósulását évente értékeli a nevelőtestület / a tanév értékelésének részeként /

Elhelyezés és nyilvánosság:

- a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium pedagógiai programja megtalálható a kollégium honlapján (<http://www.kollegium-szolnok.edu.hu/>) a dokumentumtár / intézményi dokumentumok menüpont alatt
- nyilvánosan megtekinthető a KIR-ben
- nyomtatott formában az intézmény titkárságán

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium igazgatója a pedagógiai program módosításának előterjesztője:

Tóthné Mészáros Ágnes
Tóthné Mészáros Ágnes
igazgató

Nyilatkozat

A Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium nevelőtestületét alkotó szakmai munkaközösségek képviselőiben és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a Nevelőtestület a 2024. február 2-án megtartott nevelőtestületi értekezletén az intézmény pedagógiai programjának módosítását megtárgyalta, azzal egyetértett és jóváhagyásra javasolja.

Szolnok, 2024. február 2.

dr. Hajdúné Kovács Tünde
dr. Hajdúné Kovács Tünde
pedagógiai igazgatóhelyettes
a nevelőtestület képviselőjében

Nyilatkozat

A Kollégiumi Szék 2024. február 1-én megtartott értekezletén a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Pedagógiai Programjának módosítását véleményezte, az abban foglaltakat támogatja és jóváhagyásra javasolja.

Szolnok, 2024. február 1.

Hajdú Ágnes
Hajdú Ágnes
Kollégiumi Szék elnöke

Fenntartói jóváhagyás

A Szolnoki Tankerületi Központ a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83.§ (2) bekezdés g. pontjában meghatározott jogkörében eljárva ellenőrizte a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Pedagógiai Programját (továbbiakban: PP). Az ellenőrzés során megállapította, hogy a PP a hatályos jogszabályokban előírt formai és tartalmi követelményeknek megfelel, a szakmai alapidokumentumban foglaltakkal koherens, nem tartalmaz többletfeladatot és többletköltséget.

A Szolnoki Tankerületi Központ Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium Pedagógiai Programját jóváhagyja.

Szolnok, 2024. augusztus 31.

Rusvai Károly
Rusvai Károly
tankerületi igazgató

I. Intézményi önértékelési szempontok

**Intézményi önértékelési
szempontok**
**SZOLNOK VÁROSI TEHETSÉGGONDOZÓ
SZAKKOLLÉGIUM**

Érvényes: 2024. szeptember 01. naptól

A vastag betűvel jelölt elvárások évente értékelendők.

1. Pedagógiai folyamatok	
Tervezés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan valósul meg a stratégiai és operatív tervezés?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását. • Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési (az Eredmények értékelési területnél felsorolt adatok), demográfiai, munkaerőpiaci és más külső mutatók (például szociokulturális felmérések adatai) azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készülnek. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését. • A tervek elkészítése a nevelőtestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik. • Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés. • Az intézményi önértékelési ciklust lezáró intézkedési terv és a stratégiai és operatív tervezés dokumentumainak összehangolása megtörténik. • Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel. • <i>A környezeti nevelés, fenntartható fejlődés pedagógiai programban megfogalmazott céljai megjelennek az intézmény éves tervezésében is.</i>
Milyen az intézményi stratégiai terv és az oktatáspolitikai köznevelési célok viszonya; az operatív tervezés és az intézményi stratégiai célok viszonya?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készülnek. • Az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető.

Megvalósítás	
Hogyan történik a tervek megvalósítása?	<ul style="list-style-type: none"> • A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontott, amelyben megjelennek a stratégiai célok aktuális elemei. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat, a továbbképzési terv és az ötéves intézkedési terv stb. aktuális céljai, feladatai.) • Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, a pedagógiai munka, tervezési dokumentumai stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a munkaközösségek és a diákönkormányzat bevonásával történik. • Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását. • Az intézményi pedagógiai folyamatok (például tanévre, tanulócsoportha tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
Milyen az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámolók viszonya?	<ul style="list-style-type: none"> • Az éves tervek és beszámolók egymásra épülnek. • A tanév végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő tanév tervezése. • A beszámolók szempontjai illeszkednek az intézményi önértékeléshez.
Milyen a pedagógusok éves tervezésének, és tényleges megvalósulásának a viszonya?	<ul style="list-style-type: none"> • A pedagógus, tervező munkája során figyelembe veszi az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és az intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait. • A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak. • A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.
Ellenőrzés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan működik az ellenőrzés az intézményben?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végeznek. • <i>A pedagógusok digitális kompetenciáinak és digitális pedagógiai kompetenciáinak értékelése az intézményi elvárásrendszerben hangsúlyosan megjelenik.</i> • Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, milyen eszközökkel ellenőriz. • Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat.

	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulási eredményeket az intézmény folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre. • Az ellenőrzések eredményeit felhasználják az intézményi önértékelésben.
--	--

Értékelés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik az intézményben az értékelés?	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékelés tények és adatok alapján, tervezetten és objektíven történik, alapját az intézményi önértékelési jelenti. • Az intézményi önértékelés megvalósulását az intézmény vezetése irányítja, az önértékelési folyamatban a nevelőtestület valamennyi tagja részt vesz.
Milyen a pedagógiai programban meghatározott tanulói értékelés működése a gyakorlatban?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik. • <i>A pedagógusok a pedagógiai programhoz illeszkedő, a tanulási eredmények értékelésére alkalmas ellenőrzési, értékelési eszközöket választanak vagy készítenek, amelyhez felhasználják a digitális technológia nyújtotta lehetőségeket is.</i> • A tanulók értékelése az intézmény alapküldetésében megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján történik. • A pedagógusok az alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általuk megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismertetik a tanulókkal és a szülőkkel. • Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követik, a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek. • A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.
Korrekció	
Mi történik az ellenőrzés, mérés, értékelés eredményével? (Elégedettségmérés, intézményi önértékelés, egyéb mérések.)	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása. • Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez szükség esetén.

	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátására. • A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.
--	---

2. Személyiség- és közösségfejlesztés	
Személyiségfejlesztés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan valósulnak meg a pedagógiai programban rögzített személyiségfejlesztési feladatok?	<ul style="list-style-type: none"> • A beszámolókból és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel a csoportvezetők tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, az egyéni fejlesztésre). • Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát. • A tanulók személyes és szociális képességeik felmérésére alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat alkalmaznak a pedagógusok az intézményben.
Hogyan fejlesztik az egyes tanulók személyes és szociális képességeit (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra)?	<ul style="list-style-type: none"> • A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a tanulók személyes és szociális képességeinek fejlesztésére, és ez irányú módszertani tudásukat megosztják egymással. • A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre. • A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető az intézmény dokumentumaiban, a mindennapi gyakorlatban (foglalkozási és foglalkozásokon kívüli tevékenységek), DÖK programokban.
Hogyan történik a tanulók szociális hátrányainak enyhítése?	<ul style="list-style-type: none"> • A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban. • Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről.

	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény, támogató rendszert működtet: <ul style="list-style-type: none"> ○ Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez. ○ Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti. ○ Képzési, oktatási programokat, modelleket dolgoz ki vagy át, és működteti is ezeket. ○ Célzott programokat tár fel. ○ Kapcsolatot tart fenn valamely szakmai támogató hálózattal. ○ Stb.
<p>Hogyan támogatják az önálló tanulást, hogyan tanítják a tanulást?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése. • <i>Az intézmény támogatja a digitális technológia alkalmazását a személyre szabott nevelés-oktatás érdekében, amely figyelembe veszi a tanulók egyéni tanulási igényeit.</i> • Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak. • A pedagógusok az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosítanak, alkalmazva a tanulás tanítása módszertanát.
<p>Hogyan történik a tanulók egészséges és környezettudatos életmódra nevelése?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata a pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepel, a beszámolókból követhető. • A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit. • <i>Az intézményben a tanulóknak lehetőségük van arra, hogy nemcsak foglalkozásokon, hanem egyéb foglalkozáson kívüli keretek között is foglalkozhassanak a fenntartható fejlődés kérdéseivel</i>

Közösségfejlesztés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan segíti az intézmény a tanulók együttműködését?	<ul style="list-style-type: none"> • A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény. • A pedagógusok rendelkeznek a közösségfejlesztés folyamatának ismeretével, és az alapján valósítják meg a rájuk bízott tanulócsoportok, közösségek fejlesztését. • A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel a csoportvezetők, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára. • Az intézmény gondoskodik és támogatja a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcserét és együttműködést.
Az intézmény közösségépítő tevékenységei hogyan, milyen keretek között valósulnak meg?	<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi programokat szervez az intézmény. • Közösségi programokat szervez a diákönkormányzat. • A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben. • Bevonják a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába. • A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.

3. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen eredményességi mutatókat tartanak nyilván az intézményben?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a tanulás-tanítás eredményessége. • Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényező indikátorok azonosítása. • Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket: <ul style="list-style-type: none"> o tanév végi eredmények – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan o versenyeredmények: országos szint, vármegyei szint, tankerületi szint, települési szint o továbbtanulási mutatók o vizsgaeredmények o elismerések o lemorzsolódási mutatók (évismétlők, magántanulók, kimaradók, lemaradók) o elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus, tanuló) o neveltségi mutatók o stb.
Milyen szervezeti eredményeket tud felmutatni az intézmény?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő. • Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tárgyak oktatása eredményes, amely mérhető módon is dokumentálható (versenyeredmények, felvételi eredmények, stb.). • Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul. • Az intézmény rendelkezik valamilyen külső elismeréssel.
Hogyan hasznosítják a belső és külső mérési eredményeket?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény vezetése gondoskodik a nevelési és a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról. • Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása tantestületi feladat. • A belső és külső mérési eredmények felhasználásra kerülnek az intézményi önértékelés eljárásában.
Hogyan kísérik figyelemmel a tanulók további tanulási útját?	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van. • A tanulók további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen pedagógus szakmai közösségek működnek az intézményben, melyek a fő tevékenységeik?	<ul style="list-style-type: none"> Az intézményben a különböző szakmai pedagóguscsoportok együttműködése jellemző (szakmai munkaközösségek, projekt csoportok). A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembevételével határozzák meg. A szakmai közösségek vezetőinek hatás- és jogköre tisztázott. Csoportok közötti együttműködésre is sor kerül az intézményben, amely tervezett és szervezett formában zajlik. Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket, és az intézmény céljainak elérése érdekében támaszkodik a munkájukra. A munkaközösségek bevonásával történik a pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése, értékelése. A tanulók nevelése-oktatása érdekében a szakmai közösségek tevékenységén túl a pedagógusok kezdeményezően együttműködnek egymással és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel a felmerülő problémák megoldásában.
Hogyan történik a belső tudásmegosztás az intézményben?	<ul style="list-style-type: none"> Az intézményben magas színvonalú a szervezeti kultúra és a szakmai műhelymunka. Az intézményben rendszeres, szervezett a belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása. A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.
Hogyan történik az információátadás az intézményben?	<ul style="list-style-type: none"> Kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottak ki. Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció. Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel. Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés. Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek.

	<ul style="list-style-type: none"> • A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információk szóban vagy írásban folyamatosan eljutnak a munkatársakhoz.
--	--

5. Az intézmény külső kapcsolatai	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Melyek az intézmény legfontosabb partnerei?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény pedagógiai programjával összhangban a vezetés irányításával megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése. • A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.
Mi az egyes partneri kapcsolatok tartalma?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik. • Az intézmény terveinek elkészítése során megtörténik az érintett külső partnerekkel való egyeztetés. • Rendszeresen megtörténik a kiemelt kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése. • Rendszeres, kidolgozott és követhető az intézmény panaszkezelése.
Hogyan kapnak tájékoztatást a partnerek az intézmény eredményeiről?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz tájékoztatási kötelezettségeinek. • Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú). • A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.
Hogyan vesz részt az intézmény a közéletben (települési szint, járási/tankerületi szint, vármegyei szint, országos szint)?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben. • A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken. • Az intézmény kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységét elismerik különböző helyi díjakkal, illetve az ezekre történő jelölésekkel. • <i>Az intézmény a fenntartható fejlődés pedagógiájának megvalósítása érdekében együttműködik más intézményekkel, szervezetekkel is, támogatja a pedagógusok és tanulók részvételét olyan projekteknél, amelyek erősítik a résztvevőkben a fenntartható fejlődés szemléletmódját.</i>

6. A pedagógiai működés feltételei	
Tárgyi, infrastrukturális feltételek	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg az infrastruktúra az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé. • Az intézmény rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait. • <i>Az intézmény a fenntartható fejlődés szempontjait szem előtt tartva, az erőforrások tudatos, takarékos felhasználására törekszik, amellyel jó példát mutat a tanulók, a szülők és a külső partnerek felé.</i>
Hogyan felel meg az intézményi tárgyi környezet a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének, oktatásának?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény rendelkezik rendszeres igényfelmérésen alapuló intézkedési tervvel. • Arra törekszik, hogy az intézkedési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.
Milyen a digitális eszközök kihasználtsága?	<ul style="list-style-type: none"> • A pedagógusok a napi gyakorlatban alkalmazzák a digitális technológiát a tanítás-tanulás, az értékelés, a kommunikáció során. • Az eszközök kihasználtsága, a foglalkozáson való alkalmazásuk nyomon követhető. • Az intézmény biztosítja, hogy minden tanuló az egyéni igényeinek megfelelően hozzáférhessen a digitális tanulási technológiákhoz.

Személyi feltételek	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg a humánerőforrás az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humánerőforrás-szükségletéről. • A humánerőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára. • A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap. • A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak. • Az intézmény pedagógus-továbbképzési programját az intézményi célok és szükségletek, az egyéni életpálya figyelembe vételével alakították ki. • <i>A pedagógusok nyitottak olyan új megközelítésekre, amelyek a digitális technológiák, a digitális pedagógia hatékony alkalmazását támogatják a tanulási eredmények elérése érdekében.</i> • A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.
Szervezeti feltételek	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen szervezeti kultúrája van az intézménynek, milyen szervezetfejlesztési eljárásokat, módszereket alkalmaz?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény vezetése személyesen és aktívan részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében. • Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik. • Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző. • Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül.
Milyen az intézmény hagyományápoló, hagyományteremtő munkája?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapidokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik. • Az intézményben dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.

<p>Hogyan történik az intézményben a feladatmegosztás, felelősség- és hatáskörmegosztás?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak. • A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik. • A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában (SZMSZ) rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.
<p>Hogyan történik a munkatársak bevonása a döntés-előkészítésbe (és milyen témákban), valamint a fejlesztésekbe?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján. • Ennek rendje kialakított és dokumentált.
<p>Milyen az intézmény innovációs gyakorlata?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. • Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra. • <i>Az intézmény támogatja a pedagógusok nevelési-oktatási portálokon és szakmai szervezetekben történő együttműködését, amely segíti a szakmai fejlődésüket, a nevelési-tanítási-tanulási tartalmakhoz való hozzáférést és a digitális nevelési-tanulási technológiákkal kapcsolatos tudásuk, digitális kompetenciáik vagy digitális pedagógiai kompetenciáik fejlődését</i> • <i>A jó gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, a digitális technológia által nyújtott lehetőségek alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.</i>

7. Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvben meghatározottak	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan jelennek meg a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban meghatározott célok a pedagógiai programban?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény pedagógiai programja koherens a Kormány és a köznevelésért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban foglaltakkal. • A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait.
Hogyan történik a pedagógiai programban szereplő kiemelt stratégiai célok operacionalizálása, megvalósítása?	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény folyamatosan nyomon követi a pedagógiai programjában foglaltak megvalósulását. • Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül. • A tervek nyilvánossága biztosított. • A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv, ötéves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók. • A képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak. • A tanítási módszerek, a nevelő-oktató munkát támogató papír alapú és digitális tankönyvek, segédanyagok kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

II. Speciális programjaink

II/1. melléklet Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi tevékenység és foglalkozásrendszere

II/2. melléklet Ökoiskola

II/3. melléklet Boldogiskola

II/4. melléklet Hátránykompenzációs tevékenység

II/5. melléklet Egészségfejlesztő Modellprogram

II/6. melléklet Tehetséggondozó Szakkollégium

II/1. melléklet Arany János Tehetséggondozó Program kollégiumi tevékenység és foglalkozásrendszere

**SZOLNOK VÁROSI
TEHETSÉGGONDOZÓ
SZAKKOLLÉGIUM**

**A Szolnok Városi Tehetséggondozó
Szakkollégium
Arany János Tehetséggondozó Program
kollégiumi tevékenység- és foglalkozásrendszere**

Szolnok, 2024. szeptember 1.

1. BEVEZETÉS

Az Arany János Tehetséggondozó Program (továbbiakban: AJTP) célja az esélyteremtés és tehetséggondozás azon társadalmi rétegek számára, amelyek tagjai a program segítségével nélkül nem nyerhetnének felvételt a felsőoktatási intézményekbe.

A program célja a programba bekerülő tanulók képességeinek és személyiségének, valamint érzelmi intelligenciájának a fejlesztése, a tudás tekintélyének a visszaállítása, az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése által.

A program megvalósításában a Varga Katalin Gimnázium és a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégium együttesen vesznek részt.

A Tehetséggondozó Programba jelentkező tanulók képességei, kreativitása, motiváltsága, érdeklődése más-más formában nyilvánulnak meg, melyeket az intézmények (középiskola és kollégium) nevelő-oktató munkájukkal, fejlesztő tevékenységükkel, kompetenciafejlesztéssel, különböző szervezett munkaformákkal, intézményi és kollégiumi kötelező és szabadon választott programokkal figyelembe vesznek, és a tanulókat úgy fejlesztik, hogy megfeleljenek a követelményeknek, továbbtanulás kihívásainak.

A program megvalósulását az évenkénti munkaterv, a gimnázium és kollégium között megkötött

kétoldalú szerződés adja, amelynek realizálását a mindenkori éves költségvetési törvény, a köznevelésről szóló törvény, a hatályos rendeletek, a fenntartói utasítások együttese biztosítja. A megvalósítás tervezésében az adott tanév humán erőforrás lehetőségei is szerepet játszanak.

Célja:

- az esélyteremtés, a tudásbeli és kulturális különbségek leküzdése érdekében,
- a versenyképes tudás megszerzése,
- az élethosszig tartó tanulás megalapozása, a fejlődő szemlélet mélyítése,
- egyénre szabott optimális tanulási lehetőségek biztosítása, aktív tanulási helyzetek teremtése, a tanulók képességeinek kibontakoztatása, az ajánlott kulcskompetenciák fejlesztése
- a tehetségterület támogatása, gazdagítás a tehetség valamennyi tényezőjének megerősítése által.

2. AZ AJTP-BEN MEGVALÓSULÓ KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK:

2.1. Az AJTP a megvalósító középiskolák és kollégiumok, illetve középiskolai és kollégiumi intézményegység(ek) együttműködésén, összehangolt tevékenységén alapszik, egységes pedagógiai rendszert alakít ki. Ez az egységes pedagógiai rendszer megjelenik az intézmények pedagógiai programjában, miközben megőrzik nevelési és oktatási dokumentumaikban meghatározott önállóságukat és sajátos arculatukat. A megvalósítók együttműködés keretében évente rögzítik írásban a feladatok konkrét, tanévre vonatkozó megosztását a program elvárásai szerint.

2.2. Az AJTP-ban részt vevő kollégiumoknak az alapprogramban megfogalmazott célkitűzések teljesítése mellett további megfogalmazott elvárásoknak kell megfelelniük. Ezek a tevékenységek a következő többletfeladatok:

- AJTP foglalkozások (AJTP blokk és gazdagító-felkészítő jellegű foglalkozások)
- AJTP programok (programhétvégék, versenyek, találkozók).

2.3. Az AJTP-ban résztvevő minden tanuló számára kötelező a kollégiumi jogviszony létesítése abban a kollégiumban, ahol a program megvalósul.

2.4. Az AJTP-ban részt vevő intézmények együttműködnek a program Szakmai Tanácsadó Testületével, az AJTP munkaközösségekkel, a kutatókat, a méréseket és továbbképzéseket végző szervezetekkel, a fenntartóval. A szakmai tartalom sikeres megvalósítása érdekében a résztvevő intézmény párok (középiskola és kollégium) rendszeresen konzultálnak egymással és figyelemmel kísérik eredményeiket.

3. AZ AJTP-BAN RÉSZT VEVŐ KOLLÉGIUMOK MEGKÜLÖNBÖZTETŐ, SPECIÁLIS ELEMEI

3.1. Az AJTP-ban a nevelési és oktatási folyamat öt évfolyamra terjed ki. Az AJTP-ban részt vevő középiskola által tervezett helyi tanterv és a kollégiumi tevékenység- és foglalkozási rendszerre épülő kollégiumi program – kiegészülve az AJTP-s foglalkozási egységgel – egységes pedagógiai rendszert alkotnak. Ez azt is jelenti, hogy a foglalkozások, tevékenységek helye, időkerete intézmény páronként – megállapodásuk alapján – változhat. Ugyanakkor ebben az egységes pedagógiai rendszerben a tanulók kollégiumi heti órarendszerű tevékenysége, leterheltsége nem haladhatja meg a heti 15 órát.

3.2. Az AJTP foglalkozási egység a program egyik jellemzője, melyre a program a 9./AJTP előkészítő évfolyamon heti 6 óra, a 9-12. évfolyamokon pedig heti 4 órányi foglalkozási időt biztosíthat a felkészítő foglalkozások időkeretében. Ennek helyi megjelenését a középiskola és a kollégium közti megállapodás pontosítja.

3.3. Az AJTP foglalkozási egység (blokk) alkalmazása a kollégiumban a középiskolával történő megállapodás esetén lehetővé teszi a kerettantervvel rendelkező Önismereti és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés foglalkozások megszervezését.

3.4. Az AJTP foglalkozási egység keretében a 9./AJTP előkészítő évfolyamon hangsúlyosan a hátrányok kompenzálása, az ismeretek kiegyenlítése, gazdagító programok és foglalkozások biztosítása, szervezése és tehetségek feltárása történik. A 9-12. évfolyam gazdagító, felkészítő foglalkozása lehetőséget ad időkeretével a program elvárásainak és a helyi igények vagy egyéni szükségletek figyelembe vételére, azok megvalósítására, akár tömbösített formában is (pl. gépjármű-vezetői képzés, versenyfelkészítés).

3.4.1. Az egyéni képességfejlesztő foglalkozások történhetnek mentorálás keretében is. A mentorálás célja, hogy támogatást nyújtson a programban résztvevő tanulóknak, segítse az új kihívásokkal történő megbirkózást, feltárja a továbbhaladáshoz szükséges lehetőségeket, gördülékenyebbé tegye a változásokhoz való alkalmazkodást, segítse oldani a megjelenő nehézségeket. Nyitott helyzetek teremtésével, alternatív utak megtapasztalásával, reflektálás gyakorlásával a tehetséges tanuló személyre szóló támogatása történik a tudatos tanulás és életvezetés érdekében.

3.5. Az AJTP-ban részt vevő kollégiumokban az általános szabályok szerint megszervezett foglalkozások kiegészülnek az AJTP foglalkozási egység foglalkozásainak tartalmával, melyeket a helyi szabályzóknak (PP) rögzítenek az intézmények. Ezek lehetnek kerettantervvvel rendelkező vagy kerettanterv nélküli foglalkozások.

3.6. Az AJTP-ban részt vevő tanulók a szorgalmi időszakban kollégiumi programhétvégén (pl. rendezvény, színházlátogatás, kirándulás, sportesemény, egészséges életmódot támogató program, közösségfejlesztés, tematikus programok és foglalkozások, stb.) vesznek részt. A kollégium a programhétvégék általános tartalmát és jellegét (pl. kulturális hétvége), összevonását (pl. táborok) a kollégium helyi pedagógiai programjában szabályozza és az aktuális tanév munkatervében rögzíti.

3.7. A hátránykompenzálás és esélyteremtés érdekében a kollégium legalább hat gazdagító programhétvégét szervez a tanév során a 9./AJTP-11. évfolyamon. A 12. évfolyamon három hétvége az elvárás. Ezen kívül a tanulócsoporthoz egységesen részt vesz az AJTP által szervezett országos találkozók: Zánkai Gólyatábor, Pécsi Művészeti Fesztivál. Intézményi döntés alapján motivációs, tanulmányi kirándulások, táborok is szervezhetők az alap programhétvégéken felül.

3.7.1. A program keretében további programhétvégék is szervezhetők, amennyiben azok tervszerűen megjelennek a helyi AJTP-PP-ben, vagy az aktuális tanév munkatervében.

3.7.2. Az AJTP-ban részt vevő kollégiumok hétvégi programjaik szervezésekor, foglalkozásaik átcsoportosításakor, illetve tömbösítésekor alkalmazzák a foglalkozások és foglalkozási idők átcsoportosításának lehetőségét biztosító szabályt.

3.7.3. Amennyiben a kollégium nem a teljes csoportnak szervez programot a hétvégi időszakban (pl. versenyek), úgy ez az alkalom nem számítható be a programhétvégék számába.

3.8. Az AJTP-ban részt vevő kollégiumok és kollégisták a kollégiumi pedagógiai programban és/vagy az éves munkatervben meghatározott rend szerint részt vesznek a házi, a regionális és az országos versenyeken. Az AJTP versenynaptár eseményei minden tanév szeptember elsejére nyilvánosságra kerülnek a programirányítási és koordinálási feladatokat ellátó köznevelésért felelős minisztérium közreműködésével. Minden kollégiumtól elvárás, hogy legalább 2 meghirdetett AJTP versenyen vegyen részt.

4. AZ AJTP TEVÉKENYSÉGRENSZERE, FOGLALKOZÁSAI ÉS KOLLÉGIUMI PROGRAMJAI

Az AJTP tevékenységrendszer, foglalkozásai és kollégiumi programjai évfolyamonkénti, heti és szervezeti bontásban a következő felosztásban és sorrendben jelennek meg: Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások, AJTP foglalkozási egység (benne AJTP blokk), AJTP többletfeladat.

A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások (KNOAP¹ 4.1.)

4.1.1. Felkészítő foglalkozások

4.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások (csoportvezetői, közösségek szervezésével összefüggő, egyéni törődés)

4.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

4.1.4. Téma napok, témahetek, projektek

Kollégiumi foglalkozási struktúra és heti óraszámok, NAT 2020 AJTP Kerettanterv

szerint:

Tantárgyak		Heti óraszámok					összehasonlítva
		9/AJTP	9.	10.	11.	12.	a KNOAP
Felkészítő foglalkozás		8	10	10	10	10	4.1.1.
Csoportfoglalkozás (Tematikus foglalkozás és közösségi foglalkozás 22+15óra)		1	1	1	1	1	4.1.2.
Szabadidő eltöltését szolgáló, választható		1	1	1	1	1	4.1.3.
Életmód-életvitel*(lehetőség)		1					4.1.4.
Gazdagító felkészítő foglalkozás*(lehetőség)		2	1	1	1	1	4.1.1. 4.1.4.
Arany János blokk/választható** : középiskola vagy kollégium	Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés***	2(+2)	2	2	2	2	4.1.1.
	Önismeret	2	2	2	2	2	4.1.1.
Kollégiumi kötelező óraszám		15	15	15	15	15	15

*kerettanterv nélküli foglalkozás

**kerettantervvel rendelkező foglalkozás

***9-12 évfolyamon egyéni képességfejlesztés, kötelezően választandó, a tanuló egyéni szükségletei szerint

Az Arany János blokk órái speciális ismeretet adó foglalkozásként jelennek meg a tanuló kollégiumi órabeosztásában.

¹ A köznevelésért felelős miniszter által kiadott és közzétett Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja

AJTP feladatok a kollégiumban				
AJTP többletfeladat				
AJTP blokk (kerettantervvel)		Gazdagító, felkészítő foglalkozás (kerettanterv nélkül)	Programhétvége	Verseny, találkozó
Önismeret	Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés	Helyi igény szerinti gazdagítás: pl. úszás, tehetség, projekt, nyelvi, gépjárművezetés, pályaorientáció	9.AJTP- 9-11.évf. min. 6 alkalom	AJTP versenynaptár eseményei
Kollégium vagy iskola	Kollégium vagy iskola	Életvitel Egyéni tehetség projektek	12. évf. min. 3 alkalom	AJTP találkozók

A Varga Katalin Gimnázium Helyi Tanterve szerinti kollégiumban megvalósuló foglalkozások

9/AJTP évfolyam:

Életmód, életvitel (kerettanterv nélküli)

1 óra/hét

9.évfolyam:

Önismeret

2 óra/hét

10.évfolyam:

Önismeret

2 óra/hét

11.évfolyam:

Önismeret

2 óra/hét

Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés

2 óra/hét

12.évfolyam:

Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés

2 óra/hét

Önismeret

2 óra/hét

Az Arany János Tehetséggondozó Program célrendszere

A pedagógiai programban az induláskor megfogalmazott célok: a tudás tekintélyének visszaállítása, az esélyteremtés, vagyis a különböző szociális, kulturális, gazdasági háttérrel rendelkező szülők gyermekeinek egyenlő esélyeket biztosító oktatási és támogatási rendszer kialakítása, a tehetséggondozás, valamint az oktatás tartalmának korszerűsítése, minőségének fejlesztése az indulás óta sem változtak.

A hátrányos helyzet kompenzálása

- Segítse a valamilyen ok miatt hátrányos helyzetű (családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző által védelembe vett, ill. olyan tanuló, aki után rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult a család, vagy e mellett a törvényes felügyeletet gyakorló szülők legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy alacsony foglalkoztatottságúak, vagy elégtelen a lakókörnyezetük, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat által javasolt) tehetséges diákokat.
- Segítse a tanulási hátrányok leküzdését (a tanulók tanulási szokásainak, stílusainak, módszereinek fejletlensége; előzetes tantárgyi ismeretek hiánya; kulturális eszköztudás hiányosságai; nyelvek, informatika; bizonyos személyiségjegyekből fakadó tanulási nehézségek; kitartás, önfegyelem, szorgalom hiánya, alulmotiváltság).

Tehetséggondozás

- Segítse a tehetséges tanulók továbbtanulását, és a bennük rejlő átlagon felüli általános képességek, az átlagot meghaladó speciális képességek kibontakoztatását.
- Segítse a tehetséges tanulók feladat iránti elkötelezettségének és kreativitásának kialakulását.

A hagyományok kialakítása

Teremtse meg azokat a hagyományokat, amelyek az oktató- nevelőmunkához, a diákélet eseményeihez, a program névadójának Arany János tevékenységének, emlékének ápolásához, a gimnáziumok és a kollégiumok szellemiségéhez, érték- és célrendszerét jelképező szimbólumokhoz kapcsolódnak.

Az Arany János Tehetséggondozó Programjának nevelési alapelvei

Segítjük az autonóm személyiség kialakulását, hogy tanulóink megfogalmazzák és tudatosítsák magukban a családjuk és önmaguk által fontosnak tartott értékeket (etikai, esztétikai, környezeti), az általános emberi és az európai értékrendet.

Toleranciára nevelünk, hogy a tanulók elfogadják a másságot, tiszteljenek más népeket, etnikumokat, kultúrákat (amennyiben az nem mond ellent az alapvető etikai normáknak).

Ismerjék és szeressék a növendékek saját nemzeti hagyományait (mondák, tánc, zene, építészet, népszokások), ismerjék azt meg a gyakorlatban is (kirándulások, kollégiumi érdeklődési körök, táborok, határon túli kapcsolatok).

Olyan kollégiumi háttérrel alakítunk ki, amely az egyik legfontosabb színtere a diákok szocializációjának, egybeszervezi a csoportokat, tanulóközösségeket, bővíti és gazdagítja az emberi kapcsolatokat és az együttműködést, a másik ember megértését, az egyéni és csoportérdek összehangolását.

Hangsúlyt fektetünk arra, hogy a kollégium belső működési rendjéből adódóan a tanulók betartsák a szabályokat, eleget tegyenek a kötelezettségeknek.

Környezetbarát szemléletre, erkölcsi alapon működő belső tiltásra, önkorlátozásra, a környezet védelmére és a környezeti értékek megőrzésére nevelünk.

Közvetítjük az egészség megőrzése, az egészséges életmód kialakítása, a betegségek, szenvedélybetegségek (alkohol, dohányzás, kábítószer) megelőzése szempontjából fontos tudnivalókat, gyakorlati útmutatást. Hangsúlyozzuk a testnevelés, a mindennapi testmozgás szükségességét, jelentőségét és fontosságát (fizikai állóképesség növelése, ügyesség kialakítása, az ember és a természet kapcsolatának megteremtése).

Nevelési - oktatási feladatok

- A kollégiumi tanulmányi tevékenység tervezése és megszervezése
- Tanulásmódszertani kérdésekkel foglalkozás egyénre szabottan
- Kapcsolattartás a tanulók szaktanáraival és osztályfőnökeivel
- A gyengébben tanuló kollégisták felzárkóztatásának és fejlesztésének megszervezése
- A tehetséges tanulók tehetségének folyamatos gondozása
- A tanulók tanulás iránti motiváltságának kialakítása és annak fenntartása
- A tanulás folyamatos ellenőrzése, az eredményesség figyelemmel kísérése, rendszeres értékelése
- Az előkészítő évfolyamon a tanulásmódszertani kérdések csoportszinten történő megbeszélése
- A tanulási feltételek biztosítása jó színvonalon
- Programhétvégék szervezése (kirándulás, túra, sport, szabadidős foglalkozás, kulturális tevékenység) Képzési hétvégék szervezése (a gimnáziumi szaktanárokkal együttműködve, elsősorban a felzárkóztatás és a tantárgyi feltételeknek való megfelelés és egyéni érdeklődési irányok felkeltése céljából).

Speciális elemek a programban

A program keretében folyó oktató-nevelő munka az iskola és a kollégium folyamatos és kölcsönös együttműködésén alapul, a tanulók számára az oktatás közösen történik a gimnáziumban és a kollégiumban.

Az AJTP-ban résztvevő minden tanuló számára kötelező kollégiumi jogviszony létesítése abban a kollégiumban, ahol a program megvalósul.

A négy gimnáziumi évet megelőzően a diákoknak az előkészítő évfolyamon lehetőségük van a gazdagító programok mellett az esetleges tudásbeli és kulturális

különbségeik leküzdésére. Ezen az évfolyamon kiemelt szerepet kap az idegen nyelvi és a számítástechnikai képzés, a komplex tantárgyi programok.

Az előkészítő évfolyamon elkezdődnek Arany János-i blokk órái, ahol a diákok egyrészt a tanulás módszertanával ismerkedhetnek meg, ezen belül számtalan területtel a beszédműveléstől a retorikáig, a gondolkodási képességek fejlesztésétől a kutatói gyakorlat elsajátításáig. Ezen foglalkozások – megállapodás szerint – a gimnázium óratervében szerepelnek, a gimnáziumi tanárok közreműködésével zajlanak. Másrészt a tanulók részt vesznek a számukra életkori sajátosságok figyelembevételével kialakított 5 éves önismereti képzésen, mely a teljes személyiség fejlesztését – a reális énkép kialakításától a helyes pályaválasztásig – célozza meg. Ezt egészítik ki a kreativitást fejlesztő tréningek. Ezeknek a foglalkozásoknak a kollégium a gazdája, mind helyszínét, mind pedig a közreműködő pedagógusokat illetően 5 éven keresztül.

A kollégiumban 5 év során a tanulók előre megtervezett kulturális, sport, természetjárás ill. országismereti programokon ún. programhétvégéken vesznek részt.

A 6 kollégiumi hétvégéből (a 9/AJTP-11. évfolyamon 6 hétvége/év, 12. évfolyamon 3 hétvége/év) hármat a jogszabályban biztosított átcsoportosítási lehetőséget kihasználva, országjárásra, táborozásra, tanulmányi kirándulásra fordítanak.

Tanév közbeni programhétvégék jellegük szerint:

- városnéző és kulturális
- természetjáró és sport
- KRESZ, egészségügyi ismereteket nyújtó képzés
- idegen nyelvi képzés
- számítástechnikai-informatikai képzés
- tantárgyi felzárkóztatás vagy érettségire történő felkészítés

Az AJTP-ben részt vevő kollégiumok és kollégisták részt vesznek a házi, a regionális és az országos versenyeken, valamint az AJTP táborain, fesztiváljain.

A programban tanító kollégiumi nevelőtanárok és a gimnáziumi szaktanárok közös munkája és kooperációja érvényesül mind a tervezésben, mind pedig a programok megvalósításában ugyanúgy, mint a tanórai és a tanórán kívüli szervezeti és munkaformák kialakítása terén.

Így sikerül összekapcsolni - a hatékonyságra törekedve - a tehetséggondozást és az egyéni/csoportos hátránykompenzációt. A feladatok megosztása a gimnáziummal való kölcsönös megállapodás alapján történik.

	Tevékenység, foglalkozás tárgya	Időtartama, formája	Tartalma, jellemzője	Célja, fejlesztési, nevelési feladatok
9./ AJTP előkészítő évfolyama				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozás	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	296 óra (heti 8 órában) Egyéni/csoportos foglalkozás	Tanulást segítő foglalkozás. Felkészülés az iskolai tanórákra, önálló tanulás. Felzárkóztatás tanári irányítás és segítség nyújtása mellett. Együttműködésen alapuló tanulás támogatása párban vagy csoportban.	A sikeres tanulmányok támogatása. A tanulási motiváció kialakítása és fenntartása. Tanuláshoz szükséges képeségek és készségek fejlesztése. Egyénre szabott tanulási utak biztosítása. NAT kulcskompetenciák erősítése. Egyéni tanulás-módszertani támogatás. Esélyteremtés biztosítása.
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása, 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás	A KNOAP témaköreinek feldolgozása, tevékenységre épülő tanulásszervezés által. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi és csoportfeladatok, a csoport szükségletének megfelelő témák feldolgozása. Aktuális információk közvetítése, szervezési feladatok megvalósítása.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A tanulók ismereteinek bővítése, témákhoz illeszkedő tapasztalatok rendszerezése. Komplexitás és problémaközpontú szemlélet gyakorlása. Rugalmasság és kreativitás fejlesztése. Közösségfejlesztést és konfliktuskezelést szolgáló tevékenységek kialakítása.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választható foglalkozás	37 óra (heti 1 órában)	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A

		Csoportos vagy egyéni foglalkozás		szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos foglalkozás	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja által meghatározott prioritások szerint
	Életmód-életvitel	37 óra (heti 1 órában) Csoportos/ kiscsoportos/ szobaprojekt egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. A kollégiumi beilleszkedés, az életvitel, a helyes értékek kialakulásának támogatása. Felkészítés a különböző élethelyzetek megoldására, értékes szokások kialakítása, támogatása.	Szociális és kulturális hátrányok leküzdése érdekében a diákok segítése a különböző élethelyzetek megoldásában, kapcsolatteremtésben és a közösségi életbe való beilleszkedésben. A sikeres továbbhaladást elősegítő szokások megerősítése.
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37x2 óra (heti 1-1 órában) Csoportos /egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tanulói szükségletekre vagy igényekre épülő speciális/tehetség terület tevékenysége, pl. úszás, tánc, színjáték, zene, tanulásmódszertan, stb.	Tehetségterület megjelenítése és fejlesztése. Egyéni érdeklődési területek támogatása. Speciális területnek megfelelő tartalom közvetítésével aktív tanulási helyzetek generálása, éves tervezéssel, szakköri vagy diákköri jelleggel.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 6 alkalom évente, csoportos	A város és a megye, a közvetlen és távolabbi környezet megismerése. Kirándulás, közösségépítés, országismeret gazdagítása, egészséges életmódot elősegítő tematikus tartalom tömbösített megvalósítása.	Tudásbéli, kulturális és szociális különbségek leküzdése. A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése. Közösség- és kapcsolatépítés elősegítése.

			(Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség.) Minden tanuló részvételével.	Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.
	Versenyek, táborok, találkozók	AJTP szervezésű esemény	Közösségépítést, ismerkedést, kapcsolatépítést szolgáló programok szervezése. Egyéni fejlesztés biztosítása. Versenyfelkészítés- és szervezés. Minden tanuló részvételével, országos vagy helyi szervezésben pl. Művészeti Fesztivál, Gólya-tábor. A csoport egy részének részvételével: házi-regionális-országos versenyek.	Célja a személyiség komplex fejlesztése, a tehetségkutató és tehetséggondozás színtereinek gazdagítása. Közösségépítés. Tehetségterületek megjelenítése, versenyhelyzetek megélése, csapatszellem alakítása.
9. évfolyam				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos és egyéni foglalkozás.	Tanulást segítő foglalkozás. Felkészülés az iskolai tanórákra, önálló tanulás gyakorlása, felelős és tudatos tanulás mélyítése. Korrepetálás, felzárkóztatás a szükséges tárgyakból. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás.	A tanulók motivációjának fenntartása. Egyénre szabott tanulási utak támogatása. Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előrehaladásra reflektáló módszerekkel. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Egyéni tanulás-módszertani támogatás.
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alapprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.

	megvalósító foglalkozás 15 óra)			
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választható foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos / egyéni foglalkozás.	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi programja szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve, tantárgyi program által meghatározott prioritások szerint
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos /egyéni foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Valamilyen speciális / tehetség terület tevékenysége, pl. művészetek, tanmódszertan, nyelvvizsga felkészítés. Egyéni érdeklődési területek támogatása. Versenyfelkészítés.	Speciális területnek megfelelő tartalom közvetítésével aktív tanulási helyzetek generálása, éves tervezéssel, szakköri vagy diákköri jelleggel.

3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 6 alkalom évente, csoportos	Kulturális programok szervezése, egészséges életmódot elősegítő programok. Hazánk és a főváros megismerése. Tanulmányi célú kirándulás a hazai területeken, illetve Európában élő népek kultúrájának megismerése. Táborozás. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség) Minden tanuló részvételével.	A szűkebb és tágabb környezet természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismertetése, aktív pihenést, közösségépítést szolgáló gazdagító programok szervezése, ország- és magyarság-tudat erősítése. Kihívások helyes értelmezése. Esélyteremtés és hátránykompenzálás a mindennapokban.
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni / csoportos	Az érdeklődési vagy tehetségterületen gazdagítása. Versenyrutin szerzése, versenyhelyzetek megtapasztalása.	Különböző versenyekre felkészülés és példás helytállás. Tapasztalatszerzés az önálló és támogatott tanulás, kitartás, felelősségteljes feladat-vállalás, sikerkudarccsökkentés érdekében. Tehetségút előkészítése, megtervezése, figyelemmel kísérése.
10. évfolyam				
1. Kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Felkészülés az iskolai tanórákra. Felzárkóztatás tanári irányítás és támogatás mellett. Egyéni szükségletek figyelembe vétele. Ismeretbővítés, képességfejlesztés differenciált, egyéni igényekre és előre haladásra reflektáló módszerekkel.	A tanulók motivációjának fenntartása. Felkészülés támogatása. Önálló tanulás gyakorlása. Egyénre szabott tanulási utak megerősítése. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás, kreativitás fejlesztése, egész életen át tartó tanulás megerősítése, pozitív tanulási attitűd fenntartása. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Nyelvvizsgára felkészítés.

	Csoportfoglalkozás (tematikus alprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos / egyéni foglalkozás.	NAT 2020 AJTP kerettanterve szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve által meghatározott prioritások szerint
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás (Gépjárművezetői képzés))	Egyéni és csoportos	Kerettanterv nélküli foglalkozás. A gépkocsivezetés elméletének és gyakorlatának megismerése, elsajátítása. (Más tartalom is lehet, pl. nyelvvizsga felkészítés, versenyfelkészítés)	A gépkocsivezetői vizsga letételéhez szükséges ismeretek, jártasságok és készségek megszerzése.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 6 alkalom, csoportos	Kulturális programok, események látogatása, egészséges életmódot támogató programok, kirándulások az ország különböző pontjaira.	Hátránykompenzálás és esélyteremtés. Csoport kohézió alakítása, közösségi szellemiség erősítése.

			Tanulmányi célú kirándulás, az országhatáron túl élő népek szokásainak, hagyományainak megismerése. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség) Minden tanuló részvételével.	A kollégisták motivációjának, ismeretszerzési lehetőségeinek gazdagítása, életcélok erősítése.
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni/csoportos	Elmélyedés az érdeklődési területben, tananyagban, a tudományokban és/vagy művészetekben. Kiemelt tehetséggondozás biztosítása.	Tehetségút előkészítése, megtervezése, figyelemmel kísérése. Tehetségterülethez szükséges kompetenciák fejlesztése. Közösségi érzés erősítése. Öröme-k nehézségek megélése, tapasztalatok szerzése.
11. évfolyam				
1. Kollégiumi alapprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	370 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Felkészülés az iskolai tanórákra, a sikeres érettségire, felsőfokú tanulmányokra. Korrepetálás, felzárkóztatás, felkészítés a szükséges tárgyakból. Tartalmi, műveltségi, módszertani gazdagítás.	A tanulók motivációjának erősítése, fenntartása. A célirányos felkészülés fokozott támogatása. Önálló tanulás gyakorlása. Pályaorientáció segítése. Idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése. Nyelvvizsgára felkészülés segítése..
	Csoportfoglalkozás (tematikus alapprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	37 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alapprogram kötelező témáinak feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.

	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) Csoportos/ egyéni foglalkozások.	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.
2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Csoportos /egyéni foglalkozás	NAT 2020 AJTP kerettanterve szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve által meghatározott prioritások szerint
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	37 óra (heti 1 órában) csoportos/egyéni foglalkozások	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Tehetségterületnek megfelelő vagy egyéni szükségletet szolgáló foglalkozás. Egyéni projekt motivált témában mentori támogatással. (pl. nyelvvizsga, versenyfelkészítés)	Egyéni célok érdekében végzett tervezett tevékenységsor megvalósítása és értékelése által szerzett tapasztalatok rendszerezése. Esélyteremtés és alapozás a felsőfokú tanulmányokhoz.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvégék	legalább 6 alkalom, csoportos	Kulturális és élmény programok, egészséges életmódot támogató programok, kirándulások hazánkban. Ismerkedés Európával, tematikus programok, tanulmányutak. (Összevonási, bővítési, átcsoportosítási lehetőség) Minden tanuló részvételével.	Kulturális, esztétikai élmények szerzése. Tudatos életvezetés előtérbe helyezése. Közösségépítés. Közös élmények értékteremtésének megtapasztalása. Esélyteremtés és hátránykompenzáció a mindennapokban.
	Versenyek, táborok, találkozók.	Egyéni / csoportos	Tehetség terület, érdeklődési kör szerinti felkészülés és részvétel. Pályaorientáció támogatása.	Felkészülés a versenyhelyzetekre, probléma-felismerési és megoldási képesség fejlesztése. Karrier lehetőségek feltárása. Adaptív szemlélet fejlesztése.

			Tehetséggondozás. Tevékenységek központú tanulási folyamat	
12. évfolyam				
1. Kollégiumi alaprogram szerinti foglalkozások	Felkészítő foglalkozás (iskolai felkészülést, tehetség-kibontakoztatást, felzárkóztatást biztosító foglalkozások, tantárgyi ismeretek bővítését támogató szakkörök)	330 óra (heti 10 órában) Csoportos / egyéni foglalkozás.	Felkészülés az iskolai tanórákra, a sikeres érettségire, felsőfokú tanulmányokra. Tantárgyi felkészítő foglalkozások szervezése, az egyéni igények és előrehaladás figyelembevételével nyújtott támogatás.	A motiváció erősítése és fenntartása a sikeres érettségi érdekében. Egyéni tanulási utak támogatása. Tanulástechnikák megerősítése, gazdagítása. Aktív tanulási helyzetek elősegítése.
	Csoportfoglalkozás (tematikus alaprogram kötelező témáinak feldolgozása 22 óra és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozás 15 óra)	33 óra (heti 1 órában) Csoportos foglalkozás.	Az alaprogram kötelező témaköreinek feldolgozása a tanulók aktív közreműködésével. A csoport kollégiumi életével kapcsolatos közösségi tevékenységek.	Tudásbéli és kulturális különbségek leküzdése. A NAT kulcskompetenciák erősítése, tudás és képességterületek fejlesztése.
	Szabadidő eltöltését szolgáló, választott foglalkozás	33 óra (heti 1 órában) Egyéni / csoportos foglalkozás	Érdeklődés szerint szervezett program, szakkör, diákkör, verseny, projekt. Állandó vagy eseti alkalmak, témnapok, témahetek.	Egyéni szükségletek és igények támogatása aktív tanulási lehetőségek harmonizálásával. Tehetségterületek sokoldalú és differenciált fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése.

2. AJTP keretben tartott foglalkozás	<i>Önismeret és/vagy Tanulásmódszertan és egyéni képességfejlesztés*</i>	kerettanterv szerinti óraszám Egyéni, csoportos foglalkozás	NAT 2020 AJTP kerettanterve szerint, intézménypár megállapodása alapján.	NAT 2020 AJTP kerettanterve által meghatározott prioritások szerint
	Gazdagító-felkészítő foglalkozás	33 óra (heti 1 órában) Egyéni, csoportos foglalkozás	Kerettanterv nélküli foglalkozás. Egyéni szükséglet vagy igény támogatását szolgáló foglalkozás, pályaorientáció, téma-mentorálás.	Egyéni tanulási út támogatása, tehetség tényezők fejlesztése. Karrier tervezés. Egészséges életvezetéshez szükséges kompetenciák fejlesztése.
3. AJTP többletfeladat	Kollégiumi programhétvége	legalább 3 alkalom, csoportos	Szervezett csoportprogramok az egészséges életszemlélet érdekében. Felkészítés a közösség, a kollégium elhagyására, az érettségire. Változatos programok biztosítása.	Felkészülés a felsőoktatási tanulmányokra és az érettségire. Az eddiggi tanulmányok szintetizálása, a megszerzett tapasztalatok alapján. Egyensúlyteremtés gyakorlása. Esélyteremtés és hátránykompenzálás a mindennapokban.
	Versenyek, táborok, találkozók	Egyéni / csoportos	Pályaorientáció előtérbe kerülése. Tehetségterület szerinti felkészülés és részvétel. Közösségtől való elköszönés, életút támogatás. Utógondozási igények feltárása.	Felkészülés a versenyekre, találkozókra, felkészülési programterv megvalósítása, korrekciózása, probléma-felismerési és megoldási képesség fejlesztése. Komplex személyiségfejlesztés támogatása.

*(iskolával kötött megállapodás alapján, lehetőség a választásra)

II/2. melléklet Ökoiskola

Környezeti nevelés

„Ökoiskola”-program a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégiumban

A **környezeti nevelés** olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés alakítja az értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, életvitelének tudatos alakítására, felelős gondolkodásra nevel.

Ezt a szemléletet szolgálja intézményünk környezeti nevelési, illetve az erre épülő ökoiskolai programja.

Intézményünk három tagintézménye már elnyerte az „**Ökoiskola**” címet, a negyedik pályázat eredménye pillanatnyilag még nem ismert. A Gyermekváros Utcai Tagintézmény ezévből a cím megújítására pályázott. A pályázatokban vállalt feladatok megvalósítása folyamatosan történik.

Mindezen célokat, az ezek elérését segítő módszereket, eszközöket, tevékenységi formákat, feladatokat, felelősöket, határidőket tartalmazza az intézmény környezeti nevelési programja, melyet a tagintézményekben a nevelőtestületek valósítanak meg a környezetvédelmi munkacsoport tagjainak hatékony közreműködésével. Az „Ökoiskola”-munkaterv feladatait szervesen beillesztjük az intézményi munkatervbe is.

Intézményünk

- biztosítja dolgozóinak, diákjainak és partnereinek részvételét a fenntarthatóságra nevelés céljainak elérésében,
- változatos, korszerű pedagógiai eszközökkel, a diákok igényeit, felkészültségét figyelembe véve végzi pedagógiai munkáját a fenntarthatóságra nevelés területén is,
- lehetőségeihez mérten mindent megtesz azért, hogy működésével a lehető legkevésbé terhelje, ahol lehet, javítsa és gazdagítsa környezetét,
- mind közvetlen partnerei, mind szűkebb és tágabb társadalmi környezete számára közvetíti a fenntarthatóságra nevelés eszméit és a gyakorlati megvalósulás eredményeit,
- fenntarthatóságra nevelési tevékenysége hozzájárul az intézmény környezetének környezettudatos alakításához.

Az intézmény környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtésére irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell biztosítanunk, amelyben az információk átadásán kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések, a szemléletváltás és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes attitűd kialakítása a célunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok belsővé válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk.

Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minél több foglalkozáson, rendezvényen, programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Célunk, hogy diákjaink tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké váljanak.

A környezeti nevelés céljai

- A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése.
- A természet, s benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzése, megóvása.
- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása.
- A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos tevéteges magatartásra nevelés.
- A helyi és a globális környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A tudatos vásárlás fontosságának hangsúlyozása.
- A hulladék-termelés minimalizálására való törekvés.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- Az újrahasznosítás jelentőségének tudatosítása.
- A mindennapi életben való energiatakarékosságra, környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés készségeinek erősítését igénylik.

Ennek megvalósítása új megközelítést és tanítási-tanulási stratégiát igényel, amely messzemenően figyelembe veszi az egyéni különbségeket, esélyt teremt minden tanuló számára a környezeti kultúra és az ezzel összefüggő kompetenciák elsajátításához.

A környezeti nevelés szinterei intézményünkben

- csoportfoglalkozások
- szakköri, szabadidős foglalkozások
- Életmódnapok
- versenyek, vetélkedők
- kirándulások, túrák, programhétvégék
- különböző akciók (pl. Teszedd! mozgalom)
- PET-palack-gyűjtés
- papír-takarékosság
- faliújság, intézményi honlap

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is alkalmazzuk.

Az intézmény külső-belső megjelenésének tükröznie kell, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez.

Törekednünk kell arra, hogy elterjedté váljon a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, és az irodákban egyaránt.

A dekoráláshoz lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa.

Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk életterünk, környezetünk megóvásához.

Tanulóink és a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az intézményben történő eseményekről, programokról.

Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

BOLDOGSÁGPROGRAM **a Szolnok Városi Tehetségnevelő Szakkollégiumban**

A Jobb Veled a Világ Alapítvány nyílt pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli nevelési-oktatási intézmények számára „Boldog Iskola” és „Örökös Boldog Iskola” cím elnyerésére. Intézményünk a 2017/18-as tanévben pályázott a Boldog Iskola címre. „A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.” A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de jobban is teljesítenek.

A pályázati feltételeknek való megfelelés:

1. A pályázat egyik feltétele, hogy az intézmény legalább egy tanulócsoport bevonásával igazoltan tartson legalább egy Boldogságórát, és a program fenntartását a következő tanévben is vállalja. A Tiszaparti Tagintézmény egy tanulócsoportja megtartotta a bevezető foglalkozást, amelyen a csoport tagjai egy-egy puzzle-sablonra készítettek egy képet arról, hogy számukra mit jelent a boldogság, majd az egyéni alkotásokból összeállítottak egy közös montázst, amelyet lefotóztunk és a pályázathoz feltöltöttünk.

2. A sikeres pályázat másik feltétele a Boldogságprogram/Boldog Iskola program megjelenítése az iskola pedagógiai programjában.

Az intézményünk Pedagógiai Programjában megfogalmazott pedagógiai célok, alapelvek, nevelési célok, a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a Boldogságprogramban megfogalmazott célokkal:

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogságprogram)

A Pedagógiai Programunkban megfogalmazott alapértékeink, nevelési céljaink között szerepel:

- a harmonikus személyiségfejlesztés
- a testi – lelki egészség fontosságának tudatosítása
- a partnerközpontúságra, nyitottságra törekvés
- a képességek szerinti fejlesztés
- a környezetért való felelősségérzet alakítása
- a társadalmi együttélés normáinak,
- az önérvényesítés demokratikus technikáinak elsajátítása

A tagintézményi munkatervekben feltüntetjük a Boldog iskola program felelősét, a program ütemezése, az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések a munkaközösségek munkatervében is megjelennek.

3. További feltétel, hogy a Boldogságprogramban való részvételt a pályázó intézmény a honlapján is kommunikálja a cím elnyerése után, ez az alábbi helyen elérhető:
<http://www.kollegiumszolnok.sulinet.hu/>

4. A Boldogságprogramban részt vevő kollégiumi csoportok havonta legalább egy boldogságórát tartanak, amelyen feldolgozzák az adott hónap témáját, a foglalkozásról készített fotót feltöltik a www.boldogsagora.hu weboldalra. Ha lehetőség van rá, a téma anyagát folyamatosan, több órán keresztül javasolt feldolgozni. A témák feldolgozásánál a korosztálynak megfelelő tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit.

A teljes Boldogságóra program tíz egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. Az egyes témakörök sorrendben:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

5. Az intézmény egy pedagógusa rendelkezik most a Boldogságóra akkreditált képzés elvégzéséről szóló tanúsítvánnyal. A képzésen szakmai segítséget kapott a Boldogságóra program hatékony alkalmazásához, elsajátította a pozitív pedagógiai szemlélet alapelveit, illetve sajátélmény tapasztalatot szerzett a boldogságórás módszertanból, erősödött szakmai tudatossága. További pedagógusok beiskolázását, képzését tervezzük és folyamatosan támogatjuk.

II/4. melléklet Hátránykompenzációs tevékenység

Hátránykompenzációs tevékenység-megvalósítása a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégiumban

Célcsoport: -hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók 14éves kortól (kollégiumi jogviszonnal rendelkező tanulók).

A kollégium hátránykompenzációs feladatainak ellátásánál alapelv, hogy a nevelési módszereket a tanulói szükségletekhez, igényekhez igazítjuk azoknál a diákoknál, akik szociális vagy képességbeli hátrányokkal élnek.

A tevékenység keretében megvalósul

- a tanulók egyéni fejlesztése;
- az alapkészség fejlesztése, egyéni szükségleteknek megfelelően képességfejlesztés;
- a lemorzsolódás megakadályozása, felzárkóztatás, a középiskola sikeres befejezésének támogatása, az igazolatlan évközi hiányzások számának csökkentése;
- a tanulmányi eredmények javulása, kiemelten a továbbtanulásban kulcsfontosságú alaptantárgyak és szaktárgyak körében;
- a szakközépiskolai tanulók esetében az életpálya-tervezés, a tanulási motivációk erősítése, a munka melletti tanulásra való felkészítés;
- a technikus tanulók esetében a felsőfokú oktatásba vezető út megerősítése (továbbtanulási szándék megerősítése, pályaválasztás támogatása, érettségi vizsgára, felvételi vizsgára történő felkészülés támogatása, nyelvvizsga megszerzésének támogatása).

Megvalósul a családok bevonása az alábbi területeken:

- a család, a tanulók és az iskola közötti kapcsolatok fejlesztése;
- a családok érzékenyítése a szakmaszerzés fontossága iránt;
- a családok érzékenyítése a továbbtanulás előnyei és lehetőségei iránt.

Egészségnevelés a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégiumban Iskolai Egészségfejlesztő Modellprogram EFOP-1.8.0

A **teljes körű egészségfejlesztési program** az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

Az iskolai egészségfejlesztés az iskola/kollégium egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok és tanulók egészséggel kapcsolatos ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai- és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Fontos, hogy intézményünk egészségnevelési programja komplex legyen, ugyanakkor a megvalósíthatóság érdekében a lehetőségeket vegye figyelembe. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység. Az elsődleges feladat a megelőzés, az egészség megőrzése.

A tanulókat középiskolás éveik során érő hatások nagyban meghatározzák az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását. Ezért fontos több területen hatni a diákokra.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az kollégium pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Egészségfejlesztő munka szereplői

Az egészségnevelési feladatokkal kiemelten a következők foglalkoznak:

- az intézmény vezetői,
- a nevelőtanárok,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,
- a szociális munkás
- a szabadidő-szervező,
- a kollégiumi ápolónő
- a pszichológus, mentálhigiénikus, mint külső segítő szakemberek.

A pedagógusok többsége alapképzése és eddigi továbbképzései során nem kapott az egészségfejlesztéssel kapcsolatosan kielégítő ismereteket, módszertani ötleteket, ezért fontos szerepe van a felkészítésnek, a képzésnek, az egészségfejlesztésben jártas külső szakemberekkel folytatott konzultációknak.

A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel. A szakszerű és az intézmény konkrét helyzetét figyelembe vevő egészségstratégia megvalósítása a tantestület együttműködése nélkül elképzelhetetlen. Ezen a területen különösen fontos, hogy a kollégák tudják, mi a feladatuk, és mit kell tenni, ha szakmai kompetenciájukat meghaladó problémával találkoznak.

A kollégiumi nevelés kiemelt feladata az önmagával és környezetével harmóniában élő, boldog, kiegyensúlyozott életvitelre alkalmas személyiség kialakítása, ezt elősegítendő csatlakoztunk a „Boldogiskola” programhoz is.

Az egészségnevelés célja

A tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. E cél érdekében intézményünk együttműködik a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberekkel, közvetítő szerepet tölt be a diákok és szülők között.

Elérendő **célok** a következők:

- belső harmónia, testi-lelki egyensúly megteremtése,
- az egészségkárosító szokásoknak, szenvedélybetegségeknek az egyénre és a társadalomra gyakorolt káros következményeinek tudatosítása,
- szenvedélybetegségek elkerülése,
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete, az elsődleges és másodlagos prevenció,
- a korszerű és egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepének megismertetése
- az idővel való gazdálkodás fontosságának ismerete.

Az egészséges életmódra nevelés keretein belül **a tanulók ismerjék meg:**

- az egészségvédelem kiemelt kérdéseit, a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét,
- az egészségtudatos léthez tartozó, egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát,
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében,
- a szabadidő hasznos eltöltésének alternatíváit,
- a mindennapi testedzés, a mozgás és testkultúra fontosságát,
- az egészséges testtartás fontosságát,
- az alapvető higiénés szabályokat,
- a betegségek kialakulását és a gyógyulási folyamat jellemzőit,
- a felelősségteljes párkapcsolat fontosságát
- a harmonikus családmodellt,

- az egymásra figyelés, tolerancia- empátiakészség fontosságát,
- a megfelelő tanulási környezet kialakításának szerepét,
- a különféle tanulási technikák alkalmazásának fontosságát,
- a természethez való viszony és az egészséges környezet jelentőségét.

Az alábbi **témakörök** feldolgozása szükséges:

- egészséges életmód tartalma, összefüggései,
- a korszerű táplálkozás alapelveinek alkalmazása, az állóképesség fenntartása, fokozása a mindennapi életben,
- a rendszeres testmozgásra való igény kialakítása, sportolás jelentősége, mindennapos testnevelés,
- káros élvezeti szerek (alkohol, cigaretta, kábítószer) hatásai és következményei,
- felkészítés az egészséges szexuális életre, a családtervezés szükségessége, a fogamzásgátlás lehetőségei,
- a terhesség felismerése és a megfelelő viselkedési válaszreakciók kialakítása,
- a nemi betegségek, elsősorban az AIDS elleni védekezésre való felkészítés,
- a lelki egészség megóvására való törekvés, felkészítés az egészséges életstratégiára,
- a munkavédelmi előírások tudatosítása és betartatása (a balesetek megelőzése)

Szervezési és munkaformák, tevékenységek:

- ismeretterjesztő előadások szervezése,
- serdülőkori készségfejlesztő foglalkozások,
- önismereti csoportfoglalkozások,
- társintézményekkel való kapcsolatok felvétele, kiépítése (rendőrség, drogprevenációs szervezetek, egészségügyi intézmények),
- tájékoztató fórum, szülői értekezlet (osztály- és iskola szintű) orvos, pszichológus, rendőrség bevonásával,
- szakmai tanácsadás, tréningek,
- kortárssegítő képzés,
- szabadidős programok szervezése: diáksportkör, tömegsport, színház- mozi- múzeumlátogatás,
iskolai rendezvények

Az egészségnevelés várható eredményei:

- a család szerepének megértése
- a helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete
- a jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és önuralom kialakítása
- a közösségben az „én-szerep” felismerése
- a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása

- a jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény megteremtése
- az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete
- a helyes napirend kialakítása
- az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete
- a biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása
- a káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése
- a testi higiénia iránti igény kialakítása
- a rendszeres testmozgásra való igény kialakítása
- az egészséges életköznyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért
- a környezet egészségre káros hatásainak ismerete
- az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása
- az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása
- a stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodókészség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

Még eredményesebb egészségfejlesztő tevékenységünk érdekében részt veszünk az **Iskolai Egészségfejlesztési modellprogramban (EFOP-1.8.0)**, amelyben többek között a mi intézményünkben is jelentkező koordinátoroknak – egy pedagógusunknak és a kollégiumi ápolónőnknek - módszertani felkészítő foglalkozásokat tartottak. A felkészítő napok célja az volt, hogy a fejlesztők visszajelzéseket kapjanak a tananyagokra vonatkozóan, valamint módszertani segítséget nyújtsanak a koordinátorok részére a Modellprogramban való részvételhez. A

koordinátorok próbatanítást végeztek a projektben kidolgozott egészségfejlesztési tananyagok felhasználásával, amelynek tapasztalatairól írásbeli és szóbeli visszajelzést adtak a szakmai feladatok koordinálását végző munkacsoport részére. A feladat végrehajtásához folyamatos módszertani segítséget adtak az intézményeknek, valamint a Modellprogram tapasztalatai és a koordinátorok visszajelzései alapján véglegesítik a tananyagokat, amelyeket digitális formában valamennyi közoktatási intézmény számára elérhetővé tesznek.

A projekt célja az egészséges életkezdet megalapozása a gyermekkorban és a felnőtté válást megelőző időszakban, az egészségi állapotra pozitívan ható tényezők egészségtudatos választásának elősegítése, valamint a betegségek kialakulási kockázatának jelentős csökkentése illetve a kialakulásuk késleltetése a teljes populációra, későbbi életkorokra vonatkoztatva.

Iskolai egészségfejlesztés szintér alapú megközelítésével komplex intézményi egészségfejlesztés megvalósítása a cél az egészségismeretek élményalapú oktatási módszerrel történő bővítésével, kompetenciafejlesztéssel, az egészségtudatosság fejlesztésével.

II/6. melléklet Tehetséggondozó Szakkollégium

TEHETSÉGGONDOZÁS a Szolnok Városi Tehetséggondozó Szakkollégiumban

A tehetséggondozás célja:

A középiskolai szakkollégiumokra vonatkozó törvényi és jogszabályi előírások követelményeket, feladatokat határoznak meg az intézmény működésével kapcsolatban:

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 17. § 3. bekezdése alapján a kollégium –,a részben vagy egészben, jogszabályban meghatározottak szerint – szakkollégiumként is működhet. A szakkollégium célja, hogy saját pedagógiai program kidolgozásával **személyközpontú tehetséggondozást végezzen**”.

A tehetségfejlesztő, tehetséggondozó tevékenység során a következő **célkitűzéseket** valósítjuk meg:

- a tehetséges diák erős oldalának erősítése,
- a gyenge oldalának fejlesztése,
- megfelelő légkör biztosítása – kiegyensúlyozott kapcsolatok pedagógusokkal, diákokkal,
- szabadidős „lazító programok” biztosítása.

A tehetséggondozás alapelvei:

- a tehetség azonosítása, felismerése a legkritikusabb pontja a tehetséggondozó munkának
- folyamatosan működik, alapja a pedagógus, a mentor, a tutor – szükség esetén a külső szakértő – és a tanuló közös tevékenysége
- annál megbízhatóbb az azonosítás, minél több forrásból szerzünk információkat a gyermek képességeiről
- a teljesítmény nem mindig azonos a tehetséggel, tehetség azonban önmagában kevés
- a szunnyadó vagy alulteljesítő tehetség felismerése, célirányos motiválása is feladat
- szubjektív és objektív módszereket egyaránt alkalmazunk a tehetség azonosítására
- *„A tehetségek azonosítása csak akkor nem okoz bajt, ha figyelembe veszi az egyén érdeklődését, attitűdjét és céljait is” (Gyarmathy Éva: Hátrányban az előny. Géniusz könyvek 12.)*
- Tevékenységeink szervezésekor szem előtt tartjuk a következőket (Feger-féle célkitűzések)
  - a tehetséges diákok erősségének fejlesztése
  - a tehetséges diák gyengeségének erősítése
  - megfelelő "légkör" megteremtése

- A tehetségfejlesztés megfelelő formáit keressük a következő területeken.
  - differenciált, egyéni, tantárgyhoz kötött, vagy tantárgytól független fejlesztés
  - szabadidős foglalkozásokban rejlő lehetőségek
  - hétvégi programok célirányos szervezése
  - nyári táborok (lehetőség szerint)
  - külföldi tanulmányutak
- A gazdagításra, dúsításra törekszünk a következő tartalmi elemeken keresztül:
  - élményen és tapasztaláson alapuló ismeret elsajátítás,
  - célzott tréningek,
  - fejlesztő célú projektek,
  - egyéni tehetséget kibontakoztató, fejlesztő tevékenységek,
  - rendszeres megmértetés lehetősége.
- A tehetséggondozásban figyelembe vesszük a hatékonyságnövelő gyorsítás lehetőségét.

A tehetségazonosítás módszerei:

Az alkalmazott módszereket konkrétan és aktuálisan a tehetséggondozó munkaközösség határozza meg. Ezek lehetnek:

- 9. évfolyam bemeneti mérések, egyéb mérések, tesztek, kérdőívek (pl.: RAVEN intelligencia teszt, érdeklődési kör, tanulási stílus, tanulási motiváció kérdőív),
- véleménygyűjtés (önéletrajz, osztályfőnök jellemzése, diáktárs, szülő, pedagógus, kortárs) – a leginkább szubjektív információgyűjtés,
- szülői kérdőív, interjú (beszélgetés a gyermekről),
- tanulmányi teljesítmény, eredmények (jól teljesít, kitűnik, jól motiválható, kreatív),
- egyéni beszélgetés (egyéni törődés, feltérképezés, megismerés, megerősítés),
- megfigyelés (pl.: tanulószobán is megnyilvánulhat a tehetség a tanulási módszer, stílus és az eredmények összefüggése kapcsán),
- kiállításokon, pályázatokon, versenyeken való részvétel, eredmények – objektív információgyűjtés, szubjektív lehetőség (rajz, színekör, sport, DÖK),
- bemutatkozási lehetőség biztosítása fellépésre,
- tevékenykedtetés (lehetőség biztosítása a szervezésben, vezetésben, szociális kompetenciákban
kiemelkedően tehetséges tanulók számára).

A tehetséggondozó szakkollégium feladatai

- tehetségazonosítás, tehetséggondozás,
- az önálló, a kollégiumban tanuló középiskolai tanulók nevelés-oktatáshoz kapcsolódó magas színvonalon működtetett, kerettantervekben meghatározott tudáselemekre is épülő személyiségfejlesztés,
- a kultúráközvetítő tevékenységének részeként a magyar és a nemzetközi tudományos és művészeti élet kiemelkedő képviselőivel való rendszeres találkozások,
- kölcsönös bizalomra, megbecsülésre épülő, oldott kommunikáció a mentor-diák kapcsolatokban,
- minden szinten támogatja az együttműködés különböző formáinak megjelenését,
- a véleménynyilvánítást bátorítja,
- időt ad az önálló gondolkodásra,
- hagyja, hogy a személyek érdeklődése legyen az iránymutató,
- a tévedésben a tanulást látja,
- elfogadja az egyének döntéseit,
- valódi érdeklődést kelt a diákok gondolatai iránt,
- segít megtalálni a gyermeknek a saját érdeklődési területét és az ebben való kibontakozást, így „hatalmat” ad a gyermek kezébe, annak az érzetét, hogy az ő véleménye fontos egy mikro társadalomban (ennek következményei a kollégiumon kívülre mutatnak),
- biztosítja a tehetség fejlesztéséhez szükséges teret, eszközöket, időt és személyi feltételeket,
- együttműködik az iskolákkal, különböző tehetségpontokkal a diákok tehetségének fejlesztése érdekében.